

# Liber

**D**ostilla sup librum Neemie incipit.

Erba neemie. Postq; descripta est ppli descrip-

to sub eldradic ppter describit reedificatio-

muri sub neemias q; fuit missus tanq; dux a la-

tere regis ad reedificatoz ciuitatis. Sciendus

tñ q; bis a rege ve-

nit in birlm: pmo

ad ciuitatis reci-

ficatoz: secundo ad

malor in birlm ab-

sentia sboroz cor-

recto z. ca. viij. In

aduentu aut pmo

ad ciuitates venit.

scd venies ipsam

murauit. cap. iiij. z

ecio murata clau-

sit portis z vecti-

b. ca. viij. q;to ea

clausa. viij. mensem

festum celebravit.

ca. viij. q;to ciui-

tate populauit. ca.

xj. sexto populata

dedicauit. ca. viij.

Circa primu ondi-

tur primo pfecte-

tis voluntas. scd

legationis auctori-

tas. ca. ij. Circa p-

rimu primo describi-

tur rumor oppfis-

nis iudeoz in bie-

rusale. secundo lan-

guoz orōis ibi. Cū

q; audissez. Circa

primu notat plo-

na scribens: cu dī.

a. Verba neemie

ab isto ei loco scri-

pst q; sequunt: vt

dicit ra. sa. Secdo

notat tpus cū dī.

b. Et factu est in

mense casleu. Hest

mēsis. ix. apud be-

breos fm vnā cō-

putatoz: vt videbi

tur magis infra se-

quēti capitulo.

c. Anno. xx. s. re-

gni artbarres in

cui? anno septimo missus fuit esdras vt dictu est supra

Esdre. viij. ad vcoendū pplic: z anno. xx. eiusdem missus

fuit neemias tanq; dux a latere regis: ad reedificādum

ciuitatem: tñ fm iosephum iste artbarxes fuit fili? da-

rū byscaspis: z vocat eum xersem diminutive. fm bo ra.

sa. fuit fili? assueri z regine bester. sicut dictu fuit Esdre.

vj. z. viii. d. Et ego eram in suis castro. lñ sua et tuc

principalis ciuitas regnitu vocat hic castu: q; erat edi-

ficata fortiter hinc z inde ad modū castri.

e. Et venit anani. aliq; libri bñt. Et venit ad me anani.

li. Ad me: no est de textu: vnde dicit ioseph?: q; neemias

vidit istos tanq; pegrinos intrantes ciuitatem: z audi-

uit eos loq;tes hebraice: z tunc allocutus fuit eos.

f. Unus de fratribus meis. i. de cognatione mea.

g. Interrogauit eos de iudeis. q; primo quesivit de sta-

tu ppli sui: z scd de statu ciuitatis birlm. b. Et direx-

mibi. rñdendo primo de statu ppli: eo ordine quo fuerant

interrogati. i. Qui remanserunt tñ. in puincia. s. indee

k. In afflictione tñ. q; gentiles in regno decem tribuuz

habitantes multas molestias eis inferebat z obprobria

vt pleni? babet infra. iij. ca. Secundo rñdent de ciuitate.

l. Et murus birlm dissipatus est. q; a tpe quo nabu-

zardan incendit ciuitatem z muros eius dirupit: nō

fuerat data lñia reedificandi eaz: s; solum templum z

ptinentia ad ipm p cyrum z dariu. vtz ex dictis supra

Esdre. v. z. vij. m. Cūq; audissim. bic ppter ponit

languor oronis

m. In orōne em-

mens eleuat in

deñz p dñs qdā

mō abstrabit a

corpe: z sic cor-

pus incipit lan-

guie: marie qñ

oro fit cu fletu z

ieunio: z diutur

ne sit: sicut dicit

bic.

n. Et luxi die-

bus multis z ie

iunabaz tñ. s. tri-

bus mensibz: z

patebit ea. seqn-

ti. o. Et dixi

formado orōez

meam.

p. Queso dñe

om p gubernati-

onem.

q. Deus. p cre-

ationem.

r. Celi. s. empy-

rei. z p dñs om

q; includunt in-

tra ipm.

r. Etz terribi-

lis. ptores pu-

niendo.

s. Fiat au. tue

auscultates tñ.

loq; de deo mo-

re bñano: q; cu

homo exoratus

pbet aurē ad au-

diendum: z puer-

tit oculos ad vi-

tendit: signū est

q; velit eraudire

t. Et ego z tñ.

patris mci pec-

cauim?. Is ci cēt

innocē: tñ pñi

git se ptoz?

Cap. q. S.

inquantum erat membrum populi peccatoris.

v. Vanitate seducti sum? i. ydolatria que vanitas

est: eo q; ydolum nibil est fm aplim. j. Lox. viij.

w. Et non cu. mandatu qñtum ad moralia precepta.

y. Et ceremonias. qñtum ad ceremonialia. z. Et iudicia. qñtum ad iudicialia. Ad ista tria genera pre-

ceptorz reducunt omnia pcepta legis mosaice. vtz ex

de curiu illius legis.

a. Memento verbi quod mandasti moysi. i. dixisti.

Deuc. xix. z. xxx. b. Cum transgressi fueritis ego

disperdam vos. hoc fuerat adimplētū in captiuitate

babylonica: z in captiuitate. x. tribuum. c. Et si re-

ad me tñ. inde pgre. vos. hoc nōdum erat adimplētū

licet fuisse inchoatum p cyrum z artbarkersem. vtz

ex supra dictis Esdre. j. z. viij. z iō neemias orabat p

oplectione. d. Quos re. in for. twa magna. pcutien-

do egyptum multipliciter. z faciendo mirabilia in ma-

ri rubro: z in deserto: z in iordanie fluvio.

e. Dirige seruum tuum ho. i. meipm. q; volebat mo-

nere petitionem regi de reedificatione ciuitatis. vt po-

pulus dispsus posset ibi securi? pgregari. f. ut da

# Neemias

et misericordia an virū hūc, i. an Artharkersem regē.  
S. Ego em̄ era pincerna regis, hoc addit ad ondēdū  
q̄ habebat defacili accessum ad ipm.

**A**uctū est aut. Dic p̄t̄r̄ describit̄ legatio ipsi<sup>9</sup>

Neemias. vbi p̄mo describit̄ suetas quā meru-

it. scđo facultas quam obtinuit. ibi. Et

dixit regi. terco sagacitas q̄ ne-

gociū suū secrete tenuit. ibi. Et

audierunt. q̄to volūtas quā a-

peruit. ibi. Et di-

xī eis. Circa pri-

mū p̄mittit̄ tōs cū dī.

a. Fa-

cū ē aut in men-

senisan. h̄ ē mē-

sis primus ap̄s hebreos h̄m fe-

sta: t̄ incipit a. p̄

pinquiori luna-

tione eq̄noctio-

vernali. Neemias

at cepat ora-

re mēse. ix. vt p̄-

dictū ē. t̄ sic p̄t̄z

q̄st̄ mensis in

q̄ porrexit vinū

fuit q̄rt̄ ab illo

ita q̄ tñb̄ mē-

sibus fuit in ora-

tione t̄ afflictio-

ne anno. xx. Ar-

tharkerb. Vide

t̄ q̄ istd̄ sit fal-

sum. t̄ q̄ hoc fu-

erit āno. xx. ei-

q̄ istud factū fu-

it quattro mēse

postq̄ audire-

rat rumores de-

op̄fisiōe ip̄li sui

t̄ erat prūn̄ mē-

sis anni. cū iḡt̄

rumores predi-

cōs audierit an-

no. xx. Arthar-

kerb̄ mensis. ix. eiusdem: seq̄tur q̄ q̄ porrexit vinū

regi incepit annus. xxi. Id qd̄ dicendū q̄ sicut dictū

fuit Ben. vii. etero. vii. Q̄is est op̄is iudeorū: q̄ mōs

creatus fuit in mēse q̄ vocat̄ apud eos t̄ysari t̄ p̄tim

correspondet septēbr̄ nro t̄ p̄tim octobri. t̄ dicēt̄ ille

mēsis simplici p̄imus apud hebreos. t̄ h̄m būc mo-

duz cōputadī casleu est tercius mēsis: t̄ nisan septim̄

t̄ cadūt̄ in eodē anno: et isto mō sit hic cōputatio. De-

rūt̄ q̄ filī israel egressi sunt de egypto mēse nisan: t̄ o-

erūt̄ ille mēsis ex hoc euētu vocat̄ est p̄imus h̄m

q̄ dicit̄ Exo. xii. t̄ hoc mō p̄putādi casleu est nisan se-

quens no fuit in eodem anno. sed casleu est. ix. mēsis

anni precedentis. t̄ nisan sequens est p̄incipiū anni se-

quentis. t̄ hoc mō p̄cedit obiectio inducta t̄ ideo non

valet: q̄ bic accipiat̄ p̄incipiū anni. put̄ incipit a t̄ysa-

ri. t̄ aliq̄ accipiat̄ p̄incipiū anni. put̄ incipit a nisan.

b. Et leuaui vinū. i. cypbum in q̄ erat vinū. t̄ Et

dedi regi. q̄t̄ hoc spectabat ad officiū. Neemias cū esset

pincerna regis: vt dictū est ca. p̄cedenti. t̄ Et era

quasi languidus. ex fletu ieunio t̄ orōne p̄cedentibus

c. Quare vultus tuus tristis est. hoc dixit rex nō sibi

compatiendo sed magis de eo suspicando ne medita-

ret ē intoxicare vel aliquem de sibi assistentibus t̄ p̄

pter hoc esset in facie mutatus: ideo seq̄t̄. 15 Et timus

valde. p̄ter istā suspicionē regis. t̄ s. Rex in eternū vi-

ue. q̄. d. de morte tua nō cogit̄ s̄ magis vitam desidero.

t̄ b. Quare nō mereat vultus meus t̄c. in hoc se excusat

de apparet̄ languore. t̄ idēt̄ bene subdit̄. t̄ Et ait mi-

bi rex. p̄ qua re po-

stulas. q̄. d. parat̄

sum concedē. q̄. vo-

lunate dei animū.

regis mutatus fue-

rat subito de indi-

gnatione p̄tra nee-

mia ad eius beni-

volentia. h̄m q̄ dī

cit̄ puer. xx. Lor-

regis in manu dñi

quocunq; voluerit

inclinabit illud.

t̄ k. Et orauit deum

eo q̄ sic p̄uerterat

regis animū. 11

Et dixi ad regē. ex

verbo ei⁹ forman-

do petitionē. t̄ m

Si videt̄ regi bo-

t̄ si pla. ser. suis. id

est sapientib̄ sibi as-

sistentib̄. de quoq; p̄

silicio cuncta facie-

bat. vt h̄m Esdræ. J.

ll. Dixerit̄ mibi

rex t̄ regina t̄c. Et

h̄m hoc videat̄ q̄ il-

lud qd̄ sequit̄. Us-

q̄ ad qd̄ t̄ps t̄c. sic

verbū regis t̄ regi-

ne siml. in hebreo

aūt̄ habet sic. Di-

xerit̄ mibi rex: t̄ re-

gina sedebat iuxta

eūt̄ z sic est sensus

q̄ q̄ rex loqueba-

tur neemier regina

sedebat iuxta eūt̄

z illud qd̄ seq̄t̄. Et

q̄ ad qd̄ t̄ps erit ic-

tuū z q̄n reuertet̄

est verbū soli⁹ regi

z huic cōsonat̄ lit̄c

ra sequens cum di-

citur. Et placuit ante vultū regis t̄c. seq̄t̄. 10 Et di-

xi regi. Dic p̄sequenē ponit̄ facultas quā obtinuit cū di-

cit̄. t̄ p̄. Si regi v̄t̄ bonū t̄c. trans flumen. s. eufraten. t̄

sic nō solu impretravit licentia eundi sed etiā securū p̄du-

cū in via. t̄ q̄. Et eplam ad Asaph cust. saltus regis.

id est nemo p̄ regis. t̄ Et det̄ mibi ligna gratis: vt te-

gere possim portas: t̄rres: domos. s. templi. iuxta quaž

i. domum templi intendebat facere turrim ad maiorem

templi securitatez. t̄ s. Et muros civitatis. id ē ad te-

gendū portas quās intendo facere in muro civitatis.

t̄ 1. Et domū quā ingressus fuerō. i. domuz quā edificare

intendo p̄ inhabitatōe mea. t̄ v̄. Et dedit mudi rex iu-

xta manū tei. i. directionē eius p̄ sua gratiā. t̄ Et au-

dierū. Dic cōsēcēter describit̄ Neemias sagacitas: qua-

ptatē sibi p̄cessam secrete tenuit v̄sc̄ ad t̄ps debitū non

potuit tñ celare q̄n venisset p̄ bono filiorū israel cū eēt de

eorū gente. et hoc est quod subdit̄. t̄ Et audierūt̄ sa-

naballath t̄c. isti aut̄ erat aduersarij iudeorū. t̄ y. Et ve-

ni in bierusalem z erā ibi trib̄ dieb̄ aīq̄ onderez ad qd̄

venissim. vñ subdit̄. Et nō indicauit cuiq; t̄c. Sequitur.

3. Ecce iumentūz non erat meczū: nisi aīal cū sedebaz. Alij

autem qui erant cum Neemias ibant peditando. ne forte

wāda q̄ erant in civitate opinarentur: q̄ vellēt latēt̄ ex-

# Liber

fre de nocte: et tradere ciuitatem hostib[us] et se eis iungere in equis. **a** Et egressus sum per portam vallis. i. q[uod] ducit ad valle iosephat. **b** Nocte: q[uod] nollebat q[uod] alii p[ro]ciperent quid intenderet donec possibiliter reedificari muri consideraret: i[n]o subdit. **c** Et considerabam murum. s. qua

liter posset reedificari et portas ei? q[uod]

liter possent de no-

uo institui. **d**

Et non erat loco in-

mento cui sedebat

pro ruinas ibi exi-

stentes. **e** Et re-

uersus veni ad por-

tam vallis per qua[m]

exierat. vt patet ex

predictis. et sic p[er]z

q[uod] circuuit tota ci-

uitate ad videndum

diligenter q[ua]lit[er] mu-

rur posset reedifi-

ci. **f** Magistra-

tus autem. i. gentiles

q[uod] erat positi ex p[re]te

regis ad custodias

terre. **g** Tunc ad id locum inibi idicauera*m*. i. vsq[ue] ad il-

lud t[er]ris ita q[uod] acci-

piaficat hic locus. p[er] te-

pore. tenuit enim se-

cretu[m] q[uod] intenderet

reedificare ciuita-

tem: donec videbet

quid esset sibi possi-

ble ita q[uod] nec iude-

is nec gentilis qui

enim aduxerat in via

apollini suu[m] aperu-

erat. **b** Et dixi

eis. Hic p[ro]m[ptu]r[er] descri-

b[us] voluntatis qua[m]

eis aperuit: q[uod] post

q[uod] viderat reedifi-

cationem muri possi-

bilis licet difficile

aperuit iudeis vo-

luntate quā babe-

bat de restauratio-

ne muri: et gratias

quā sub hoc habe-

bat a rege. induces

eos ad opus et di-

cens. **i** Tunc nostis afflictionē in qua sumus. q[uod] sama-

ritan[us] et alii gentiles multas eis molestias inferebant. cu-

sus causa subdit. **k** Quia hierusalem deserta est tecum. et sic

adversarii poterat eam inuidere defacili. tu q[uod] habitato-

res eius erat pauci. tum q[uod] porte erant destructe: et muri

in pluribus locis disrupti. **l** Et indicau[i] eis manū dei

mei. i. directione eius et gratia. **m** Et confortate se ma-

nus eorum. q[uod] patiuerunt ponere manū ad opus. **n** Au-

dierunt autem sanaballath tecum. iste erat princeps samaritanus

tu et alii adiuuabant enī. **o** Et subsannauerunt nos. i. terri-

serunt: et d[icitu]r subsannatio a naso rugato vel distorto cu[m] ali-

quis in deridendo ut[em] talibus signis. **p** Que est hec

res quā facitis. q[uod] d[icitu]r non est vobis licita: et subdit causa.

q[uod] Nunquid reges rebellatis. q[uod] d[icitu]r etiā appetit mani-

feste q[uod] sic edificando. s. extra eum fortalicia. **r** Et reddi-

di eis sermonem. rationabiliter respondendo. quia non

erat ita: cum hoc fieret de regis licentia. **s** Dicitur ad eos. s. repellendo eo et malicia. **t** Deus celi ipse nos

iuvat. et ideo non debemus vos timere. **v** Tunc autem

non est pars tecum. q[uod] samaritani non poterant ostendere ex ali-

qua scriptura q[uod] deseruit meliorie q[uod] ipsi vel patres eo-  
rum habuissent ibi p[ro]tegē: nec p[ro]p[ter]e habebat ius aliquid re-  
dinandi: et iō ad ipos nihil pertinebat de reedificatiōe ci-

uitatis vel eius impedimento. **ta.ij.**

**E**t surrexit. Aduentu neemie scripto. hic p[ro]pter

describit civitad[em] reedificatio[n]em: et p[ro]p[ter]e

describit bu[ilding] iusmodi edificium. scđo triplex

supueniens im-  
pedimentū. **iiij.**

**c** Circa primus

scđo q[uod] sic ut dictū fuit. in. re-

gum. **iiiij.** **c. iiij.**

**R**eges. **xxij.** **civitatis** b[us] h[ab]et in sue

rat clausa tripli-  
ci muro. in m[ed]iu-  
mum interiore ba-

bitabat rex et sa-

cerdotes. intra

scđom p[ro]phetete et

nobiles. Intra

tertium siue ex-

teriorum plus

cōis et artifices

**D**omo g[ra]m[mar]aticā a-

git o[ste]re reedificatiōe

muri extio-

ri. scđo muri me-

di. ibi. et edifica-

uit iuxta eu[er]g[es] aser-

ecio muri iteri-

oris. ibi. **G**ursu[m]

aut. **P**rima aut

dividit in se p[ar]-

tes fin se po-

tas bierusalem

q[uod]s principales

edificauerunt: et

alias portiones

muri interposi-

tas: et patebunt

partes p[ro]sequē-

do. **C**irca primus

dicit. **a** **E**t

surrexit Elias

sacerdos. iste fu-

it filius Joachim

filius ioseph filii jo-

seb[er]. vt conus

teneat: aliquis tunc dicunt q[uod] fuit fr[ater] dictio iacob[us] et successit ei i

sacerdotio. **b** **E**t edificauerunt portā greg[orii]. s. no[n]na-

tam: eo q[uod] aialia que adducebant in teplū ut immola-

ren[t] transibat p[er] eā: vocata est etiā hec porta negotia-

tor[um]. q[uod] negotiator[es] iuxta eā ponebāt stationes mer-

cationum iuvarū. **c** **I**psi sanctificauerunt eam. id est

firmauerunt seu preparauerunt: verbū enim hebraicum

quod bic ponit equiuocū est ad sanctificare et prepa-

rate. **d** **E**t statuerunt valvas eius. i. portas. et dici-

tur a volvō vis: q[uod] volvunt et revoluunt in clausione

et ap[er]tione. **e** **E**t vsq[ue] ad turrim centū cubitorū. id

est tantū edificauerunt in muro iuxta portā. **f** **E**t iux-

ta eū edifica viri b[us]. s. in muro. et sic de aliis intellige-

dum est. **g** **P**ortā autem piscinā. **H**ic agit de edificis

alterius portae muri p[ro]sequentis que sic vocabat eo q[uod]

piscis portata de mari p[er] illam inferebant et nūc dici-

tur porta dauid eo q[uod] est in oposito montis syon: q[uod]

cabat ciuitas dauid. **h** **I**psi texerunt eam. structu-

ral lignea vt murus resub[er]t melius seruaret. **i** **E**t iuxta eū edi-

ctus est th[er]ebus. i. de thebus. vnde fuit amos pp[ro]p[ter]a.

# Neemie

**k.** Optimates aut cop. i. princi pales et maiores de thecua.

**l.** **N**ō supposu erunt colla tua in ope dñi. et sic co mendant vulga res magis q̄ su periores: et simi lcs sunt istis mai orib⁹ illi q̄ presi dentes alijs im ponunt eis one ra guia et impo tabilia: et digito suo nolunt ea mo uere. **m.** **E**t portam veterem. **D**ecē tercia ps tnoia alibi ista porta iudicaria q̄ scnes in q̄b⁹ est sapientia ibi sedebat ad iudi cādū. **n.** **P**roduce q̄ erat i re gionem trans flu men: q̄ ille ex de uotioē voluit ali quid in hoc ope ponere licet esset sentilis: executi onē tñ hui⁹ opis cōmisiit iudeis. **o.** **E**t dimiserūt bierusalez. i. mu rū eius extende rūt. **p.** **E**t por ta vallis. **D**ecē q̄rta ps sic autē vocabat eo q̄ p ea erat egressus versus valle io saphar: ut dictū est ca. p̄cedenti. **q.** **E**t mille cu bitos in muro. iuxta illā portā. **r.** **E**t portā ster qlinij. **D**ecē qui ta ps et vocaba tur sic ista porta eo q̄ immūdicie ciuitatis p̄ illam emittebat i tor rentem cedron. tempore pluvia li. ciuitas cuius bierusalez sita ē in declivī mon tis: et ideo aque pluviales desce dentes et secum trabentes inū dicias ciuitatis babebant cursu3 versus illā portā. **s.** **E**t portant fontis. **D**ecē est sexta pars: et nominatur sic porta ista a fonte propinquuo. et hec porta infra eodem caplo vo catur porta aquarum. **t.** **E**t muros piscine syloe in hortum regis. id est ciuius aque fluunt versus hor tum regis. vel aliter q̄ edificauit muros vsq; ad hor tum regis et vsq; ad gradus q̄ descendunt de ciuitate da

supposuerūt colla sua i ope dñi tei sui. **u.** **E**t portā vete rem edificauerūt ioiada fi li⁹ phasca et mosollā fili⁹ bes sodia: ipi texerūt eā et statu erūt valvas ei⁹ et seras et ve ctes. et iux eos edificauerūt melchias gabaonites et i a don Meronathites viri de gabaon et maspha "p̄ duce q̄ erat in regione trans flu men. **v.** **E**t iux eu3 edificauit eziel fili⁹ araiā aurifex. **w.** **E**t iux eu3 edificauit ananias fi li⁹ pigmetarij. **x.** **d**imiserūt hierlm vsq; ad muru3 pla tee latioris. **E**t iux eu3 edifi cauit raphaela fili⁹ ahur p̄n ceps vici irlm. et iux eu3 edi ficanit ieiada fili⁹ aromath p̄ domū suā. **y.** **E**t iux eu3 edifi cauit acchus fili⁹ asebonie. **A**ediā prez vici edificauit melchias fili⁹ erē et asub fi li⁹ phetmoab: et turrim fur norū. **E**t iux eos edificauit sellū fili⁹ alocs: p̄nceps me die pris vici hierlem ipē et fi li⁹ ei⁹. **E**t portā vallē edifi cauit annun et hitatores za noe: ipi edificauerūt eā et sta tuerūt valvas ei⁹ et seras et vectes et mille cubitos i mu ro vsq; ad portā sterqlinij. **E**t portā sterqlinij edificauit melchias filius rechab princeps vici bethacharen. **I**pē edificauit eā et statuit valvas eius et seras et vectes. **E**t portā fonti⁹ edificauit sellum fili⁹ colozai p̄nceps pagi maspha. **I**pē edifica uit eā et texit: et statuit val vas ei⁹ et seras et vectes et mu ros piscine syloe in hortum regis: et vsq; ad grad⁹ qui de scendunt de ciuitate dauid. **P**ost eu3 edificauit neemie

as fili⁹ azborb p̄nceps dimi die pris vici Bethsur: vsq; p̄tra sepulcrū dauid et vsq; ad piscinā q̄ grādi ope con structa ē: **v.** **E**tsq; ad domū fortū Post eu3 edificauerūt leuite: reu3 fili⁹ benni. Post eu3 edificauit asebias prin ceps dimidie p̄t vici ceile in vico suo. Post eu3 edifica uerū frēs eoz: bechiu fili⁹ enebath p̄nceps dimidie p̄tis ceile. **f.** **E**t edificauit iux eu3 azer fili⁹ iosue filius mas pha "mēsurā iocūdā: **g.** **p**tra ascensu3 firmissimi anguli. **h.** **P**eu3 in monte edificauit baruch fili⁹ zachai mēsurā secūdā: ab angulo **v**sq; ad portā domus eliasib sacerdotis magni. Post eu3 edifi cauit merimuth fili⁹ vrie fi li⁹ acchus. mēsurā secūdā: a porta tom⁹ eliasib donec extenderet domus eliasib. **E**t post eu3 edificauerūt sa cerdotes viri de capestrib⁹ iordanis. Post eos edifica uit beniamin et asub p̄tra w mū suā. **E**t pt⁹ eos edifica uit azarias fili⁹ magistri filij ananie p̄tra w mū suā. **P**t⁹ eu3 edificauit bennui fili⁹ en nada mēsurā secūdā a wo mo azarie vsq; ad flexuram et vsq; ad angulū phalel fi li⁹ ozi p̄tra flexura3 et tur rim q̄ eminet de wmo regis excelsa. i. in atrio carceris. **P**ost eu3 phadaiā filius fe ros. **N**athinnei aut̄ habita bat in ophel: vsq; p̄tra por ta a q̄z ad orientē: et turrim q̄ p̄minebat. Post eos edifi cauerūt thecueni mēsurā secundam eregione. a turre magna et eminenti **v**sq; ad murum templi. **H**ursum

**b.** **V**sq; ad portā domus xc. **L**i vsq; tenet hic exclusive qz dom⁹ summi sa cerdotis erat intra murū interiore si uicē tertiū. q̄ erat in ter medi⁹ inter habitationē sacerdotū et nobiliū habitationē que claudebat muro scđo. de quo bic agit. cete ra patent ex dictis vsq; ibi. **c.** **N**athinnei aut̄ habita bat in ophel. ophel est nomen turris p̄ pinque tēplo. tñ et murū interiore clau dentē habitationē sacerdotū. et ibi ba

bitabant nathinnei: qui ministrabat ligna et aq̄s in atrio sacerdotū. et essent p̄p̄n qui habitationē sacerdotū put poterat fieri. **d.** **V**sq; ad murū templi. bic accipit mu rus templi large p̄ muro q̄ claudebat habitationē sacerdotū. qz bitatio media nō poterat p̄cedere vsq; ad murū templi accipiēdo ip̄rie. inimo atrii sacerdotū et hitacula eoz erant intermedia. **e.** **H**ursum aut̄. Dic p̄nter agit

# Liber

de reedificatione muri interioris seu terciū intra quā habi-  
tabant sacerdotes: in fine tñ ponit aliqd de reedificatio-  
ne muri mediū. Circa pñmū dicif. Ne **G**urium aut. i. in  
superiori parte ciuitatis in qua erat templū et hitatio sacer-  
dotum. f **A**d portā equꝝ loc⁹ erat ad quē boies euntes  
ad templū poterant  
eqꝝare. s extuc pce  
debāt peditando.  
et ab illo loco incipi-  
ebat hitatio sacer-  
dotum. iō sechē. g  
**E**dificauerunt sacer-  
dotes. s. murū clau-  
dente habitationē  
ipor. b **G**rus-  
quisq; dōmū suā  
ita q; dōm⁹ eorū ex  
vna pte iūgebant  
muro. et pte op-  
posita habebat aspe-  
ctū versus templū.

**I**n post eos edifi-  
cavit seddo r̄c. iste  
non habitabat in  
mūrū interiorē sed  
et. verūn̄ dōm⁹ ei⁹  
ex vna pte iūgeba-  
tur seu appropin-  
bat mūro interiori  
et id ibi edificauit  
ptem suā. k **E**t  
intra cenaculū an-  
guli in poꝝ. ḡ. edi-  
arti. et negotiato-  
res. nō in mūro in-  
teriori sed in mūro  
medio. cui iūgebat  
domus eoꝝ in par-  
te exteriori: q; ba-  
bitabāt i tercia ba-  
bitatione cum po-  
pulo communī: vt  
dictum est. l **N**y-  
stice aut̄ exponēdo  
portas bierlein su-  
pradicatas sciendū

q; bieruale in sensu anagogico signat ciuitatē celestē: fm  
q; dicif. **G**alath. iii. Illa q; sursuꝝ est bierlein libera est que  
est mater nostra. ad illam aut̄ iutraꝝ q; obseruantia man-  
datoꝝ: teste salvatore **G**ath. xii. Si vis ad vitā ingredi  
serua mandata. **M**andatorū aut̄ quedā sunt negatiua a  
malo retrabentia et illud nō occides. **A**lia affirmatiua ad  
bonū inducēta et illud. **H**onorā patre r̄c. Illa iḡ que a  
malo retrahunt: illa q; ad bonū inducēt sunt porte ciui-  
tatis bierlein fm illud p̄. xxxvi. Dediua a malo et facbo  
nū. et inhabita r̄c. **R**etrabentia vo a malo tria sunt speci  
aliter vici fetor: iudicij terror: supplicij horroꝝ. **P**rimū si-  
gurat q; portā sterquilinū. scdm p portā iudicariā. tertius  
p portā vallis: q; supplicij gebenne fm oīns doctores est  
in p̄fundis terre. Inducēta ad bonū sunt tria similit̄ per  
oppositū. s. decor opis: dulcoꝝ federis: valor muneris. q; a  
opus virtuosum opantem decorat: deo federat: et eternā  
beatitudinē meret seu compat. **P**rimū designat q; portā  
david: q; interpretat vultu desiderabilis. scdm p portam  
fontis seu aquarū: q; aqua gratie federat deū cū hominē:  
terciū p portā negotiatorū: q; p opus virtutis cōmutat  
tur p̄terrenis celestia: et p̄teralib⁹ eterna. **A**d q; nos p̄du-  
cat r̄c. **L**apim. vii.

**H**actū est aut̄. **D**ic p̄nter ponit triplex impedimen-  
tuꝝ quod supuenit iudeis edificatiibus mūrū. scdm  
ponit. v. c. cercū. vij. **P**rimū impedimentū sicut ab

aduersariis eds deridentibus et inuadentibus. et eis in-  
ficiantibus. et subito eis iruentibus. t̄ video neemias  
opponit orationē p̄ deridētes: scdō defensionem p̄tra  
inuadentes. ibi. factū est cū audisset. tercio munitionē  
p̄tra inſidiates: ibi. et factū est. q̄rto circūſpectionē cō-  
tra subito irruē-  
tes. ibi. Et dixi.

Circa primū dr.  
b **A**nd audisset  
sanaballath. qui  
erat p̄mus inter  
samaritanos.

c **T**rat̄ e val-  
de. de iudeorū p  
ſperitate. d  
**E**dixit. iudeos  
despiciendo.

e **Q**uid iudei  
imbecilles faci-  
unt. q. d. non po-  
terū p̄ficere qđ  
inceperūt. tū qđ  
sunt imbecilles:

v̄ dictū est. tum  
q; impediēt eos  
gētiles. vndeſſ  
dit. f **N**um  
dimittet eos gē-  
tes. q. d. n̄llo mo-  
do debēt eos di-  
mittere operari  
pacifice. g

**N**um sacrificiū. t  
ople. in vna die  
transpositio est  
actuūt ē sensus

**N**um cōplebūt  
opus suūt sacri-  
ficabūt deo gra-  
tias agendo de  
opis plummati-  
one. q. d. non. q;  
hocē eis impo-  
ſibile. vnde ſeq̄t

# Reemie's

**t** *E*torauimus deū n̄m. p̄imor p̄incipaliter confi-  
dendo de eius p̄tectione. q̄r tñ nō debebat omittēre  
bis que poterāt fieri h̄umanā p̄uidentia: ideo subdiē  
*E*t posuim⁹ custodes sup murū t̄c. *D*icit aut iu-  
das. id est viri de tribu iuda fracti timore aduersario  
ru⁹. et angustiā  
labor⁹. *R*ide  
bilitata est fortitudo portantis  
i. portantū onera ad opus. *y*  
*E*t hum⁹ nimia  
est t̄c. q̄ exponi-  
tur sic ab aliqui  
b⁹: q̄ oportebat  
multa terraz a-  
mouere: et por-  
care ut possent  
fieri fundamen-  
ta. *3* *E*t nos  
nō poterim⁹ edi-  
ficare murū. sc̄z  
donec ista terra  
sit amota qđ est  
ultra vīres no-  
stras. sed b⁹ expo-  
sitione nō vī rōna  
būlis: q̄ līc⁹ mu-  
ri ciuitatis fūl-  
sent in multo loc⁹  
dirupti et vebe-  
metia ignis ad-  
uisti tñ fundamē-  
ta que erāt i ter-  
ra remanserunt  
salua: et ideo ali-  
ter exponunt he-  
brei. *E*t humus  
nimia est. i. bare-  
na et calē q̄ sunt  
necessaria ad fa-  
cienduz cemētū  
req̄irunt in mag-  
nitate: ita q̄  
nō possum⁹ ha-  
bere et p̄ se q̄ns  
nō poterim⁹ edi-  
ficare. *4* *E*t  
dixerit hostes no-  
stri: nesciat t̄c. et  
sic iminebat eis  
difficultas i edi-  
ficando ab interio-  
ri et exteriori.  
*T*b⁹ *V*eni-  
entibus iudeis.  
qui habebant  
sūc eos. i. fama-  
ritanos invillis  
campestribus.

**a** Et dicetib⁹ nobis. malicias ⁊ insidias samaritanor⁹. **b** Statui  
in loco p⁹ muris tū ad resistēdū insultib⁹. **c** Iō s̄bdit.  
**D**ñi magni ⁊ terribil. i diuitijs. **d** Nemētote. quo  
pugnare p̄ pūb⁹ nr̄is i mari rubro ⁊ alijs loci. **e** Ecce  
pugnare p̄ frīb⁹ v̄is. moti charitate ⁊ fidētes d̄ diui-  
na p̄tectiōe. **f** Et reuersi sum⁹ oēs ad muros edifi-  
candos. destructio d̄ filio samaritanor⁹. Ex q̄ pat̄ q̄ ti-  
more eorū op⁹ infimiserāt. ut meli⁹ ab eis se defēderēt.  
**g** Et factū ē. Hic ponit munitio p̄tra insidiātes cu⁹  
di. Et factū est a die illa. s. qua cognouimus hostes no-  
stros insidiari. **b** Media pars parata erat ad bel-

lū. totaliter intenta ad defensionē edificatiū. ipi etiā edificantes erat armati licet leui ut si hostes irrueret possent aliquo modo se defendere. ¶ i Et dāgebāt buccina. tāq̄ parati ad p̄linū. ut si hostes appropinqueret timeret eos in uadere audiētes dangores buccinē. ¶ k Et diri. ¶ dic co-

**K**1 Et diri. Dic do-  
nit circumspectio-

mit circumpectio  
stra subito irruen-  
tes q; p̄li vniōnez  
ad certū signū tu-  
be clāgēz: qz virt⁹  
vnita fortior est se-  
ip̄a disp̄sa. z p̄z l̄fa  
vſcq ibi. T 2b  
ascensu aurore. qz ci-  
to possent ydē ad  
ogandū. m D o  
nec egrediāt astra  
i. appareant. qz ex-  
tunc oportebat qz  
scere ab ope. T n

**L**e tunc nobis vice  
p nocte et diem ad  
opandum. non est hoc  
intelligendum quod ope  
rent de nocte. quod si  
non posset bene fieri  
ut patet ex dictis: sed  
aliq' prives erant or  
dinati ad vigilacium  
de nocte per custodia  
civitatis: quod irruerunt  
hostibus possent alii  
os excitare. **N**on deponchamus

**B**io cōponēbat  
vestimenta nostra.  
ex quo patet in eis  
magna diligentia.  
**p.** **A**nusq[ue] tim  
nudabat ad baptis-  
mū. i. ad purificati-  
onez s[ic] modū iu-  
deorū q[uod] talī purifi-  
catiōe vtebatur: si  
cut dicit de iudeis  
xii. c. q[uod] baptizabat  
se i fonte aque. s[ic]  
alios aut baptisim⁹  
iste intelligit ablu-  
tio sordiū corporaliū  
ptracta⁹ er opere  
ac etiā sudore.

**E**t factus est clamor ipsi  
Dic ponit secundum impedimentum  
puenies ex usuris  
ab his divites ipsi

**Q**uidam dicitur et populo iudeorum quia  
batur inopes. et ideo  
ate. scđo rep̄b̄esio di-  
uimus. tertio facta re  
es mei. q̄rto lar ga ne  
e aut illa. **C**irca p̄mū  
bilis quati a diuitib⁹  
dysurā: et aliq̄s d̄ libe  
residuis sile fac̄e vole  
rat q̄ dicent. s. aliq̄ te  
dit q̄ diceret. h̄ est scđa  
ditōni vel impigno-  
rec est tercia querela.  
**H**ū

primo describit afflictio ipsi in egestate. secundo represatio di-  
uitii ex impietate. ibi. Et iratus suu nimis. tertio facta re-  
missio ex coi charitate. ibi. et ego et frs mei. qrtolarga ne-  
emie expesio i hospitalitate ibi. a die aut illa. Circa pmu  
dicit. a Et factus est da. ipsi. notabilitat quantia diuitiis  
egestate ipsius acceperant ab eis aduersari. et aliq d libe-  
ris suis eis vendiderat. et adhuc de residuis sile facie vo-  
lant saltu aliq. id subdividit. b Et erat qd dicent s. aliq te  
ipsiaribus. Filii nri tecum. c Et erat qd diceret. H est secunda  
querela. d Aliqros viros tecum. s. venditioni vel impigno-  
rationi. e Et tercya dicebant. Hec est tercya querela.

# Liber

**f** Multo sumamus pecunias. i. ad usuram. **g** **d**e mulc agros nros vendedo vel impignerando. sicut egypcius tpe famis vendiderunt fras suas regi. vt b gen. xlviij. **b** **E**t nuc sicut car. fra. nostrop. tc. i. sicut diuites de populo nro liberi sunt: sic et nros debemus esse et filii nri. sic filii sui ca sumus d eadē lege. bocidū. cīt p rōne q meli erat vendē vī impi gnorare fras et pos sessioes regi gentili q filios et filias sū ncerē fuituti. **A**liē hoc exponit t me lius ut vi. qz Zoro batel. esdras et nee mias ut plures pos sent secum adducere de babylone pro miserant libertate et p speritate. ideo aliqui eorū in afflētōne positi queris lando dicebant. **b** **E**t nuc sic carnes fratrz nostrorū. i. inde oīm qui remanserunt in babylone sunt in afflētōne et labore. **i** **S**ic carnes nre sunt. bic i consimili afflictione vī maiori. **k** **E**t sicut filii eoz. sūt subiecti seruituti. Ita et filii nri. iō subditur **m** **E**cce nos sub iugauim filios no stros tc. et sic nō sumus melioris con ditionis qz ipi. s in aliquibus peiores. **n** **E**t iratus sum nimis. Dic ponit reprobationem pauperi p̄dictam cu dī. Et iratus sum nimis. verbū ē nec mie irati nō ira q ē p viciū. s p zelum. **o** **L**uz audissem clamorē eoz fm verba bec. q sonabant displicere eis q de babylonia redissent. **p** **C**ogitauitqz cor meuz mecum ita q n ipetu ose: s ex modestia et deliberatione pcessit ad reprobationem diuitū. **q** **O**lus ne sin. a fratribus vīs exigat. q. d. boc ē manifestū. et cu hoc ē valde malū et lege. pbibitū. deut. xxiiij. **r** **E**t cōgregauit aduersū eos concio nē magna. vt crudeliter correctionē meā rōnabilem. **s** **M**os ut scil redemimus fratres nros iudeos tc. licet em illi q erant i babylone rediſſēt sine redēptore: tñ zorobabel. esdras et neemias aliqz iudeos redemērāt: q fuerāt vēditi gentilibus extra potestatē regis babylōis. **t** **E**t vos igit vendite fratres vestros: hebreos. quos emittis i seruos cōtra legē. **v** **E**t siluerunt. nō habētes rōnsionem rati onabilem. **u** **M**ē exprobretur nobis et gentibus. scilz

**Q** non timetis dñm: nec legem eius servatis. **y** **e**go. **D**ic pnc ponit remissio facta paupibꝫ ex coī cō tractate et incipit Neemias a seipso dices. **E**t ego et frēs mei tc. et sequit. **z** **N**ō reputam i cōe istud. omni niter p̄sentiam uicta nō reputant. **a** **R**eddite eis hodie agros venditos vī im pignoratos. **b**

**Q**uinpotius et centesimā pecunie frumenti. vini et olei quaz exigere soletis ab eis. date pro illis. **E**t dixerūt. Reddemus: et ab eis nihil queremus: sicutqz faciem⁹ vt loqueris. **E**t vocauit sacerdotes: et adiurauit eos ut fa cerēt iuxta quod dixeram. **e** **I**nsuper excusū sinū meū et dixi. Sic executiat tc oēm vīz q nō compleuerit ver bū istud te domo sua et d la boribus suis. **S**ic executia et vacuus fiat. **E**t dixit vniū. sa multitudine amē. **E**t las dauerūt teū. **F**ecit ergo po pul⁹ sicut erat dictū. **Z** die aut illa qua p̄cepit rex mi hi ut essem dux in terra iida ab āno vicesimo vīz ad annūz tricesimūsecundū. **A**rtaxerxis regis per annos duodecīz: ego et frātres mei annonas quedubibus tehebant non comedim⁹. **D**uces autē primi qui fuerunt ante me grauauerunt pp̄lm: et acceperūt ab eis in pane et vino et pecunia quotidie siclos q dragita. **S**ed et ministri eo p̄ depresserant pp̄lm. **E**go autē nō feci ita propter timorē dei. **Q**uin potius in opere muri edificauit: et agrum non emi: et omnes pueri mei congregati ad opus erant. **J**udei qz et magistratus cētū quin-

facto in huīsimodi remissiōc. **f** **A**die aut illa. **D**ic p̄sequēter describit neemias expensio in hospitalitate qz ne ip̄ls grauaret: multa dimisit ab eo p̄cere q sibi tanqz duci debebāt et illos q ex parte regis veniebant recipiebat et sustentabat dī p̄prio suo. **j** a cōitate populi debebant sustentari: et boc est qd dī. **g** **P**er annos duodecīz. qd sup̄le fuit dux missus a rege artaxerse. **b** **A**nnonas. i. victum. **i** **Q**ue ducibus tehebatur. a iplo iudeorū rōne officiū. **k** **N**ō comedimus immo talia h̄taui ne ip̄ls nimis grauaret sicut fuerat tpe aliorū ducum. **l** **Q**uinpotius i ope muri edificauit. etiā m̄nu. p̄pria: i statu ducis ut q b ip̄lus

# Neemie

incedare ad opandum. et hec est forma boni pastoris ut det alijs exemplum boni opis.

*m* **Iudei** qz t magistratus centu quinquaginta viri. i. alii de iudeis. quibz debebant expense a populo rone cois stat vel offici. t si militer gentiles q erat ad custodiā terre. qb ppls debet bat de expensis puidere qz numeri ascedebat ad centu quinqz viros.

**E**cq veniebant ad nos tc. i. a samaritanis pbili stis t alijs gentibus qui erant i circuitu bierusale. p aliquid ne gocys. **o** In mensa mea erat ne ppls grauare tur de expensis eoz. **p** Et inter dies dece vi na diversa. tamē em expendebat in domo eius de vino q in. x. die bus evacuabantur aliqui dolia: t oportebat accipere alia.

**E**c alia mltā tribueba. q ppls cō munis debebat soluere ad eū sū leuationē. **r** Memento mei deus me in bo nū. grē t glorie.

**s** **S**cdm oia q feci iplo huic. ppter amore tu um et charitatem fratnā. **vj**

**H**actū est aut cū audis. set sanaballath t thobias t gozem arabs t ceteri inimici nrī q edificasse ego murū: t nō esset in ipso re sidua intruptio: vslq ad tps aut illud valvas nō posuerā in portis miserūt sana ballath t thobias t gozem arabs ad me dicētes. Veni t pecutiam fed pīt in vitul in campo uno. **j**pi aut cogitabat vt faceret mihi malū. **A**dīsī g ad eos nuncios: dices. **O**pus grande ego facio t nō possuz descedere ne forte negligat: cū venero t descendero ad vos. **A**dīsīt aut ad me scdm verbuz hoc p quatuor vices t rñdi eis

nando piculū sagaciter t excusando me veraciter dices. **f** **O**pus grande ego facio tc. q absentia principalis t preceptoris talia negligunt. **g** **E**t misit ad me. Dic ponit scdm impedimentū qd fuit cōminationis: qz vidētes q nō poterat opus impedire p necmic occisionē incepit ei p̄minari t rebellionē apparet. **h** **R**egē vt sickerie dūmitteret op. t hoc est qd subdit.

**b** **I**n getibz audiuz tū ē. fama cōi dūlulgatū: istud erat scriptū in litera sibi missa t ea q sequitur. **i** **E**t gozēs dixit iste erat de p̄ncipalibus inf gentiles t p̄ter hoc dictū ei scriptū erat in ep̄la. **k** **O**tu. p̄ncipaliter.

**l** **E**t iudei. tibi ad berentes p̄ter. **m** **C**ogite! rebelle. p̄ regē.

**n** **E**t p̄terea edifices murū ad vestrā defensionem. **o** **C**leuare te vēlis sup eos regē. p̄pria auctē t p̄sumptione. **p** **D**uo ppter quā cām t p̄phetas posueris tē hoc erat manifeste falsuz. qz aggeus t zacbarias tunc p̄p̄betates. nō p̄petabat a ncemīa positi: sed a deo inspirati t ordinati. nec p̄phetabant de regē ncemīe. sed de templi t ciuitatis edificatione. **q** **B**uditurus est rex v̄ba bec. q. d. ita sunt cō munia t diuulgata q nō poterūt eū latere. **r** **I**dcirco nūc veni extra bie rusalem.

**s** **E**t meam cō filium pariter. q. d. volumus tibi p̄tra piculūt immītēs fideliter p̄sulere. qd tñ erat falsum: qz querebat eum occidere. **t** **E**t ingressus sum. **u** **D**ic p̄lequenter ponit impedimentū pueniens ex pte iudeo p. qd erat piculosus. qz nulla pestis grauior ad nocendū qz familiaris inimicus. t pmo circa h ponit impedimentū a falsis p̄phetis. scđo ab alijs iudeis. ibi. sed t in diebus illis. **v** **C**irca pumū sciendū qz aliqui iudei fauabant samaritanis p̄numeribz ab eis receptis. t sic querabant tradere ncemīā in manibus eoz vel saltē terrene eum fingendo se loqui spū p̄p̄bētico vt sic opus impeditetur. t hoc est qd dr. **w** **E**t ingressus sum domū samaie. credens ipm esse amicum iun t fidelem hoc fecit. sed inuenit de facto drū. **x** **Q**ui sit. ad me terrendū.

**y** **T**ractemus nobiscū tc. Intendebat. n. istep sua mēdia in cludere ncemīā intra tēplū tāqz extimore fugitum t sic iplo ab opere recedēt t p̄p̄ns negotiis intēdētē ncemīas suis hostibz tradēt. vel saltē defuga p̄fusus reddēt.

**z** **E**t dixi. repellego ei p̄fusioez iniqz. **aa** **M**ū qd̄qz filii

# Liber

mei fugit. i. ita pfi-  
dens de deo: sicut et  
ego quasi di. nō.  
**a** Et q̄ ut ego in-  
grediet̄ tēplū t vi-  
uet. q. d. siq̄s tantū  
fides de p̄rectiōe  
divina: vt ego: fuge-  
ret ad tēplū timore  
humano de debet  
sibi auferre vitam.  
**b** Et intellixi q̄  
deus nō miseretur eu-  
hoc intellēxit nee  
mias p̄ revelatiōē  
diuinam vel p̄ pie-  
cturā humana. c  
Cōpletus ē aut nu-  
merus. licet supue-  
nissent multa impe-  
dimēta. vt pat̄z er-  
p̄dictis. d Ei-  
gesimo q̄nto die mē-  
sis elul. Dicē mē-  
sis sextus apud he-  
breos: t corriđet p̄  
tim augusto t p̄tm  
septēbrā de cōi cur-  
su. e Quinqua-  
gintaduob⁹ dieb⁹.  
t in hoc app̄t ma-  
gnus feruor in ope-  
rando: q̄ in tāpar-  
uo t p̄t cū tot im-  
pedimentis factu⁹  
fuit tantū opus: iō  
postea subdit. f  
Et scirēt q̄ a deo fa-  
ctu esset opus hoc.  
q̄ nō potuissent h̄  
fecisse in tāpno tē-  
pore nisi fuissent a  
deo adiuti sp̄aliter  
**p** Sz t in dieb⁹ il-  
lis. Dic ponit seculū  
dū impedimentu⁹ a  
iudeis q̄ erant p̄fe-  
derati samaritanis  
p̄ matrimonia t sic  
revelabant eis nee  
mie: osilia: t hoc est  
qd dī. // b Sz t c  
eple mitteban⁹ ad  
t̄bobiā. in quib⁹ re-  
uelabanc facta: t di-  
cea neemie: cū ca-  
subdit. i i M̄l-  
ti em̄ erat in iudea  
hab. iura. ei⁹. i. fed⁹  
cū eo inito iuramē-  
to. k Quia ge-  
ner erat sechenie.  
iste em̄ Sechenias  
erat de maioribus  
inter iudeos: t fili⁹  
mosollā de q̄ subdi-  
tur. l Et lauda-  
bat eū. t̄bobiā.  
m Lora me. vt in-  
duceret me ad exē-  
undū ad ip̄m sub p̄-  
tertu federis ineu-  
di: t sic infūcēt ibi.

mei fugit.<sup>a</sup> Et q̄s vt ego in  
gredieſ tēplū 7 viuet: non  
ingrediar.<sup>b</sup> Et intellexi q̄  
deus nō misisset eū: h̄ quasi  
vaticinans locutus eſi: ad  
me 7 thobias 7 sanaballath  
pduxifſent eū.<sup>c</sup> Acceperat  
eū p̄cium vt territus fa-  
cerē 7 peccarē 7 haberē ma-  
lum quod exprobraret mi-  
hi. <sup>d</sup> Demēto mei domine p̄  
thobia 7 sanaballath iuxta  
opa eoz talia: sed et noadie  
p̄phe 7 ceteroy p̄phaz q̄ ter-  
rebant me. <sup>e</sup> Cōpletus ē au-  
tem munus <sup>f</sup> vicesimoq̄nto  
die mensis clul <sup>g</sup> q̄nquagin-  
taduob̄ dieb̄. Factū est er-  
go cum audiffent omnes ini-  
mici nostri vt timeret vniū  
se gentes q̄ erant in circui-  
tu nostro: 7 p̄ciderēt intra  
semetipſos: <sup>h</sup> 7 scirēt q̄ a do-  
mino factum est opus hoc.  
<sup>i</sup> Sed 7 in dieb̄ illis multe  
optimatū iudeoz ep̄le mit-  
tebanſ ad thobiam: 7 a tho-  
bia veniebāt ad eos. <sup>j</sup> Adul-  
ti eū erant i iudea habētes  
iuramentū eius. <sup>k</sup> qz gener  
erat sechenie filij Iorei: et  
iohannay filius eius acce-  
perat filiam mosollam filij  
berachie. <sup>l</sup> Sed 7 laudabāt  
eū <sup>m</sup> corā me: <sup>n</sup> 7 verba mea  
nunciabant ei. Et thobias  
mittebat tēplas vt terreret  
me.

**dio eius: et non erat tempus edificare.** **Deo autem dedit in corde meo et congregavi optimates et migratus et vulgus ut recenseret eos.** **Et inueni iubrum census eorum quod ascenderat primum: et inueni et scriptum in eo isti filii principes quod ascenderunt de captivitate migrati quo transiit luterat.** **Nabu** **chodonosor rex babylonis.** **7 reversi sunt in hierusalem et in indeam vnuusq[ue]z in civitate suam: quod venerantur cum zorobabel ioseph neemias ariasis raamias naemias mardochaeus belseus mespharat beggoai naum baana.** **Numerus virorum populi israel.** **Filius pharos** **duo milia centum septuaginta duo.** **Filius saphta** **tia trecenti septuaginta duo.** **Filius area** **sexcenti quinquaginta duo.** **Filius phetmoab** **filiorum ioseph et ioab: duo milia octingenti tecum et octo.** **Filius helam** **mille octingenti quinquaginta quatuor.** **Filius zethua** **nongenti quadraginta quinque.** **Filius zachai:** **septigenti sexaginta.** **Filius benui:** **sexcenti quadraginta octo.** **Filius bebai:** **sexcenti viginti octo.** **Filius azgad** **duo milia trecenti viginti duo.** **Filius adonica** **sexcenti sexaginta septem.** **Filius beguai** **duo milia sexaginta septem.** **Filius adin** **sercenti quinquaginta quinque.** **Filius ather** **filius ezechie: nongenti octo.** **Filius azez** **trecenti virginis octo.** **Filius besait** **trecenti viginti quatuor.** **Filius areph** **centum duodeci.** **Filius gabaon** **nonginta quinque.** **Filius berhessem** **et netupha centum octo.** **Gloria anathoth:** **centum viginti octo.** **Gloria bethamoth** **quadraginta duo.** **Gloria cariathiarim** **cephaletia et beroth: septigenti. filii.** **Gloria rama et nebo:** **sexcenti viginti unus.** **Gloria machmas.** **centum viginti duo.** **Gloria bethel et chai:** **duceni viginti tres.** **Gloria nebo:** **alterius: quinquaginta duo.**

**P**ropositio  
nem de  
scripta e  
muni citate popu  
lato hanc descri  
bit ei clausio: et  
primo describit  
civitatem clausu  
ra: sedo ipsi sum  
ma. ibi. de aut.  
Circa primum p  
describit positio  
portarum. et dicitur. et  
posui valvas. se  
cundo scerium et ve  
ctus est dicitur. b  
Et dixi eis. non  
aperiat poros. ut  
ne subito irrueret  
adversarii ann  
que viri bellato  
res cent plena  
rie excitari: et per  
ordinacionem custo  
dum est dicitur. et posui  
cups. c Et  
non erat domus edi  
ficate. ut priari  
ei quod fecerit. Unu  
quemque domum  
suam. dominum quod do  
minus non erat edifi  
cate ad permane  
dum. sed iuxta muros  
a parte interiori se  
cesserat quedam ap  
pendix et tenui  
ria in qua portabant  
mane ad tempore que  
usque civitas et  
interior edificata  
et quod dictum est  
superius de edifica  
tione in muri exte  
rioris mediu: et  
muri interiori. et  
domorum sacerdo  
taliu: et aliquorum  
aliorum dicitur ibi p an  
ticipatione.

# Neemie

**D**e domo ad habita dū: et ista numeratio poli habet s. Eisdre. q. ca. ita q. biceridi est idē numerus totius multitudinis: lī in aliq. bus variet fīm pīces et fīm noia numerotorū qd faciū est. qz plures eoz erāt binomij: et bic nō minant vno nomine: et alio ibi: zideo exponat litera sicut ibi fuit exposita. vñqz ibi.

**N**on nulli aut te principibus. vbi ex hīc mūc munera q. decenterunt principes in tēplo dñi qz Esdrē. q. potuit im in generali: hic at ponuntur magis in speciali. et patz lra.

**V**iri helam alterius: mille ducenti qnq̄ginta q̄tuor. filii arem trecēti viginti. filii hiericho. trecēti q̄draginta qnq̄z. filii lodadin et ono sepringēti vigintiun. filii senaa tria milia nōgēti triginta. **H**acēdotes. filii idaia in domo iehua: nōgēti septuagītates. filii emmer: mille quinquaginta duo.

**F**ilii phessur: mille ducenti q̄draginta septē. filii arem mille decem et septem. Leuite. filii iōsue et zedimihel filioz oduie: septuaginta q̄tuor. Cātores. filii asaph cētu quadraginta octo. Ianitores. filii sellū filii ather filii thelmon. filii accub. filii athita: filii sobai: centuz triginta octo. Nathinnei.

**F**ilii soa filii asupha: filii thebaoth: filii ceros: filii sia: filii sadon: filii Lebana filii agaba: filii selmon: filii anan: filii geddel: filii gaer: filii raachia: filii rafsin: filii nechoda: filii iezem: filii aza: filii phazea: filii besai: filii munim: filii nephusim: filii bechue: filii acnpha: filii azur: filii Besluth: filii maida: filii arsa: filii Herchos: filii zisara filii thema filii nasia: filii athupha: filii seruoz Salomonis: filii sothai: filii sopherech: filii pheruda: filii Jahala: filii dercon: filii gedel: filii Sapata: filii achil: filii phocereth: qui erat ortus ex abaim filio ammon. Omnes nathinnei: et filii seruorum salomonis: trecenti nonaginta duo. **D**i sunt autē qui ascenderunt te thelma la thelarfa cherubadon et emmer et non potuerunt indicare dōnum patrū suo: et semen suum: vtrū ex israhel essent. filii dalaia: filii thobia: filii nechoda: sexcenti quadraginta duo. Et de sacerdotib: filii iobia: filii accos: filii berzellai qui ac-

cepit te filiab: herzellai: galla diridis uxore: et vocatus est nomine eo: **D**i quesierunt scripturam suā in censu et non inuenērūt: et electi sunt te sacerdotio. **B**ixitz athersata eis ut nō manducarent te sanctissancorū to nec staret sacerdos wct et eruditus. **O**mnis multitudine quasi vir vñus. quadraginta duo milia sexcenti sexagita: absq; seruis et ancillis eoz qui erāt septem milia trecenti triginta septem et inf eos cantores et cātaries ducente. **E**qui eoz sexcenti triginta septem. muli eoz ducenti quadraginta qnq; cameli eoz quadrigeniti trigita qnq; asini sex milia septingenti viginti. **D**ucusq; referē qd in cōmetario scriptū fuerit: exinde neemie historia terit. **M**onnulli aut te principib: familiay tederūt i op. **A**thersatha tedit in thesaurū: auri dragmas mille: phialas qnq̄ginta: tunicas sacerdotales qngentas triginta. **E**t de principib: familiay derūt in thesarū opis: auri dragmas viginti milia. et argenti mnas duo milia: ducentas et qd dedit reliquias populus auri dragmas vigineti milia: et argenti mnas duo milia. et tunicas sacerdotales sexagita septē. **H**abitauerūt aut sacerdotes et leuite et ianitores et cātores et reliquū vulgus et nathinnei et omnis israel in ciuitate suis.

**C**ap. viij. **E**t venerat mensis septimus. Dostq; de scripta est ciuitate muratio et murato clausio. hic sequenter describit ipsi congregatio ad depecaudum dñm ne pte hccata ipsi ciuitas iterū vastaret. Circa qd primo describit festiva celebratio secundo transgressiois professio. ix. ca. tertio correctionis firma pmissio. ca. x. Circa pm̄u describit primo celebratio festi tubarū. scđo tabernaculorū. ibi.

**I**n die secundo. Circa prima celebratiōne primo describitur legis lectio: secundo eiusdem interpretatione. **D**icit autē neemias. Circa pm̄u dñ. a Et venierat mensis septimus. qd apud hebreos erat quasi ithus festivus. qd prima die erat festū tubarū in memoriam liberationis ysac. ab immolatione. et p. die festū expiacionis in memoriam diuine placationis de fabricatione vituli aurei in deserto: et xv. die festū tabernaculorū in memoriam qd filii isrl p̄ existū de egypto habitauerūt in tabernaculis in deserto et istud festū celebraverūt filii israel qui de captiuitate redierāt nō tñ p̄ma die mensis septimi sed xv. die. vt videbit̄ infra sequenti cap.

**S**cenopbegies b̄ esdra et neemia. b̄ nō ē in hebreo nec est de textu nec sub intelligē. qd scenopbegia idē est qd festus tabernaculorū qd nō fiebat tūc. s. p̄ma die mēsis septimi. s. post. s. xv. die. qd sic p̄cipiē levit. xxii.

**b** **C**ōgregatusq; est ois ppl's qsi vir vñus. i. totaliter et pfecte: vel vno aio et voluntate ad festū celebrandū.

**c** **A**d plateā que est ante portā aquā. ista porta noīat p̄ tota fontis s. i. cap. et in oposito illius porte nō tñ immediate erat atrium ubi boies orabāt et audiēbat vñ dñm et hoc atrium vocatē platea. **d** **E**dixerūt Esdrē scribe ut afferret librum legis moyisi. quā regauerat. ut dictum est supra esdrē. vii. zideo eā meli dō cere poterat.

# Liber

**F**est legit in eo aperte. i. intelligibiliter declarando ea q̄ videbant obscura. **I**n die primo mensis septimi. i. quo est festū tubarū: ut p̄cipit levit. **xliii.** **S**ed mane vñq̄ ad mediā diē. in q̄ apparet ei. sollicitudo p̄pli docendo: t̄ deuotio p̄pli ita diu t̄ attente audiendo. iō subditur  
**D**icit aures t̄c. e-recte ad librū. i. ad audiendū ea q̄ lege bant in libro: t̄ au- res mentis erat at-tente ad intelligen- dū. **T**ū. **S**titit t̄c. sup̄ gradū ligneū. dī aut̄ de salomone q̄ stetit sup̄ basim encam ad loquendū poplo: vt babet. g. galyp. vi. **S**ed illā balim t̄ alia met- la portauerūt secū t̄ valde q̄ incende-runt templū t̄ ciui-tatem: vt habetur iug. **R**eg. xlvi. esdras aut̄ non erat ita di- ues sicut salomon: t̄o p̄ gradu enco-fecit gradum ligneum ad loquendum  
**R**et benedixit esdras dño teo. ostē-dēs q̄ in principio p̄dicationis ad im-petrandū grām dei dī fieri oro nō solū a p̄dicāte: s̄eriaz a toto pplo. ideo sub-di. **E**t r̄ndit omnis p̄pls t̄c. **D**o-pulus aut̄ stabat i- gradu suo. i. inferi? q̄ esdras q̄ sup̄eminebat p̄plo vt predi-cuz est. **m** dicit aut̄ neemias. h. osequenter describit lectionis int̄ptatio-nū cū dī. **D**icit aut̄ neemias ip̄e ē atber-sata. sic em̄ alio no-mine dicit̄ est: cuī r̄ō fuit s̄. dicta Es-drē. i. ca. **n** **E**t esdras sacerdos et scriba t̄c. nō est hoc intelligendū q̄ isti om̄s s̄l̄ loquerent̄: q̄r̄ et magis q̄fusio intellectus audiē-tū q̄z instructio: ni-si forsitan in diuer-sis locis t̄ diuersis p̄tib? p̄pli sic loq̄re-tur. q̄ vñ nō impediret aliū: qd̄ tñ nō vñ verā: q̄r̄ in p̄nci-pio hui caplī dī. **C**ongregat̄ ois pppls. q̄si vir vñ ad pla-teā q̄ est ante porta aquaz. Ex quo videſ q̄ tot̄ erat cō-gregatus in loco uno. solus igit̄. **E**sdras legem legebant et obscura declarabat: sed aliū in hoc ipm̄ iuuabant quia si-bi assūstentes faciebant silentium in populo ipsum̄ repre-mentes a luctu t̄ gemitu. quia nō erat dies luctus s̄ spi-ritualis leticie. **O** Flebat em̄ om̄is pppls t̄c. q̄r̄ p̄cipie-bat se legem transgressum fuisse in multis. **P** Come-dite p̄ngua t̄ bibite mulsuz. id est vñnum melle dulcora-tum. ex hoc patet q̄ in diebus festiū p̄nt fideles t̄ debet

laudius vñtere cū moderat̄m̄ tñ. **g** **E**t Huitte par-tes. i. exenia. **i** **E**is q̄ nō p̄pauerūt sibi. i. paugib? q̄ nō habuerūt vñ possent sibi sufficientē puidere. **s** **E**t nolite p̄tristari. cuī r̄ō s̄bdit. **t** **G**audium eten-dit̄ t̄c. i. gaudiū sp̄uale q̄ debetis in dño gaudere in hac

solemnitate est cōsolatio nostra nos fortificans ad bonū. cetera patet ex dictis.

**v** **E**t in die se-cundo. **D**ic cōse-quent̄ agit te ce-lebratōe festi ta-bernaculōw: cu-ins occasio pre-mittit̄ cum dī.

**r** **E**t innener̄ sc̄iptū in lege. le-vit̄. **xliii.** **y**

**P**recepisse dñm̄ i manu moysi. i. p̄ ip̄z moysē. **z** **V**eba. filī isrl̄ i tabernaculis. f̄ctis de ramis ar-boz viridib? et florib? boceniz festū celebrab-a-tur in memoriā beneficij diuini. quo fecit habita-refilios isrl̄. t̄l. annis in tabna-culis in deserto t̄ absc̄ notabi-li defectu. f̄m q̄ babet deuē. **ñ**

**N**ouit dñs iter-tū habitas te-cū. t̄l. annis: t̄ n̄ bil tibi defuit: et ad designādū q̄ deus de deserto eos de deducēs introduxit̄ ter-ram fertile t̄ de-lectabilem. **g**

**J**u die solenni-mense septimo. die em̄. xv. septi-mi mensis incipiebat festū isrl̄ t̄ durabat septē dieb? s. vñq̄ ad xxi. diem mēsis inclusiue.

**b** **E**t frondes ligni nemorosi. i. ramis t̄ foliis copiosi. Conse-quent̄ ponit̄ et

ecutio būius solennitatis cum dicitur. **c** **E**t egrē-sus est populus t̄c. istud nō refert ad illud quod predi-citur. **In** die secundo. q̄r̄ die secundo mensis septimi audierūt p̄ceptu legis de festo tabernaculōrum. t̄ ap-propinquante die. xv. mensis exierūt ad accipiendoz ramos et fecerūt tabernacula f̄m legis mandatum: ideo sequitur. **d** **F**ecerūtq̄ sibi tabernacula vñus quisq; in domate suo. i. in tecto domus sue: domus em̄ in terra illa habent tecta plana t̄ ideo fecerunt ibi-bernacula que debebant esse sub diuo vnde t̄ in terra illa quando faciunt hoc festum: in domo sua que nou-

# Neemie

que nō habent tecta plana remouēt coopturas dom⁹  
super tabernaculū: ut sic sit sub diu. **L**e. Et habitā  
uerūt in tabernaculis. s. septē dieb⁹ fūm pceptū legis  
leuit. xxiij. **f.** Nō em fecerāt r̄c. talia filij israel. nō ē  
intelligendū q̄ ista solennitas fuerit simpliciter maior  
q̄ alio q̄ fuerit  
in medio tpe p̄  
dicto: q̄ tpe p̄  
quib⁹ floruit re-  
gnū. s. tpe dauid  
et salomonis fu-  
erunt pluries fa-  
cta tabernaculor⁹  
festa solemnia  
q̄ istud: b̄ ista cō-  
gatio accipitur  
fūm qd̄ tpe o-  
nabilit̄: q̄ tpe in  
termedio predi-  
cio nō legē ppls  
sic fuisse genera-  
liter cōgregat̄ i  
bierusalem qua-  
si virjūn⁹ per dī  
in principio bu-  
ius caplī: nec q̄  
ppls fuerit sic at-  
tentus ad audi-  
endū legē. **T**ex  
fūm quada p̄por-  
cionē maius fu-  
rit illisq̄ de capti-  
vitate redierant  
facere tale festū  
q̄ regib⁹ poten-  
tib⁹ et populo ex-  
istentii statu po-  
tissimo facere se-  
sta multa maio-  
ra simpliciter: si-  
cū mai⁹ ē pue-  
ro portare qua-  
tuor: q̄ viro ro-  
busio decem vel  
viginti. **L**g. Et in die octaua collectam. p̄ emendis  
necessariis in vslum templi.

**b.** **V**ixta ritum. qui habet Levit. xxiij. **L**a. ix.  
**D**ie autē vicesima q̄rta. Dic dñe describit̄ ppls  
p̄fessio: et fūmo p̄fessio trāgressionis: scđo p̄fes-  
sio diuine laudis: ibi. Surrexerūt autē. Circa p̄-  
mū p̄mittit tōs cū dicit. **a.** In die autē vigesima q̄r-  
to mensis buius. sicut em̄ dictū est caplo p̄cedenti sim-  
gulis diebus festi tabernaculor⁹ audierūt legem: et sic  
p̄ceperūt se ēā transgressos fuisse iungendo matrimo-  
nia cū alienigenis. et ideo transacta die collecte q̄ fuit  
xxij. dies mēlia septimiū in crastino separauerūt semen fi-  
lioꝝ israel ab alienigenis. et. xxiij. die ieunauerūt in-  
duti saccis et asp̄si capita puluere in signū vere penitē-  
tie et humiliationis: put dicit. **C**ouherūt filij isrl̄ in ie-  
junio r̄c. **b.** Et separati et scime filioꝝ isrl̄ r̄c. h̄ ia erat  
factū die p̄cedenti. io dī. Et separati est de p̄terito. **c.**  
Et steterit. separati ab alienigenis die vicesima q̄rto.  
**d.** Et p̄fitebāt p̄ctā sua. factō verbo et signo. **e.**  
Quater in die et quater in nocte p̄fitebāt. in quo ap-  
paret veritas p̄nic q̄ subtrahebāt sibi quietem nocti  
p̄ magna pte. **f.** Surrexerūt autē. Dic p̄nter descri-  
bit̄ p̄fessio diuine laudis ad qnaꝝ p̄mittit exhortatio  
leuitarum cum dicit. Surrexerūt autē. vt melius po-  
pulū excitarent ad diuina laudem: vnde subditur  
**g.** Et dixerunt leuite. pp̄lin exhortando. **b.** Sur-  
gite et benedicite dño deo nostro. corde et ore.  
**i.** Et benedicat. Dic cōsequenter ponitur laudis di-  
uine confessio: et secundo diuine misericordie imple-

ratio: ibi. Nunc itaq̄ vominē. Circa p̄imum ponitur de-  
cta confessio leuitis precūmētibus: et alijs audientib⁹: et  
taceat deū laudatibus: in qua quidē p̄fessione p̄mo cogno-  
scit diuini beneficium: quod est generale respectu omni-  
um: et secundo multiplex beneficium speciale collati po-

pulo israel ibi. **C**u-  
ipe dñe. p̄imū bñfi  
cū dupler est. vnu  
est creatōris: qd̄ no-  
tac cū dicē. **k**

**E**uipē dñe solus.  
se es creator. p̄mit  
tē cū in aliquibus li-  
bris. **l.** Et dixit  
Esdras. b̄ no est in  
hebreo nec est de te  
xtu: q̄ nō est vñbz  
solius esdre sed eti-  
am alioꝝ cōfidenti  
um deū creator: en  
omnū celestium et  
terrestrium: ideo sub-  
dit. **m.** **E**u feci  
stī celū. s. sydereum  
**n.** **E**t celū celor.  
i. celū empyren qd̄  
est supremū.

**o.** **E**t omnē exer-  
citū eoꝝ. i. stellas et  
luminaria q̄ dicunt  
tur exercitū celi sy-  
derei: et angelos q̄  
sunt exercitus celi  
empyreī. **p.** **E**t  
terrā que est in-  
fimū elementū. et p̄  
hoc intelligit crea-  
tio corporū medio-  
rū inter terrā et ce-  
lū. **S**com benefici-  
um est gubernati-  
onis qd̄ notaē cū  
dicē. **q.** **E**t tu  
viuificas oīa hec: et exer-  
citū celi te adorat. **L**uipē  
dñe deus q̄ elegisti abraam

viuificas omnia hec. q̄ omnes creature p̄ diuinaz guber-  
nationem ad actus suos mouent̄. qui in motu etiā in cre-  
aturis inanimatis dicit quedam vita: vt habetur octa-  
uo phisicor̄.

**r.** **E**t exercitus celi te adorat. quia angelī q̄ sunt exercitū  
celi empyreī adorant deūm adoratione p̄prie dicta: simi-  
liter exercitus celi syderei. i. stelle et luminaria euꝝ adorat  
adoratione large dicta: in q̄tū in eoꝝ illuminationib⁹  
reducet deū bonitas et sapientia: et ex hoc mouent̄ creature  
rationales ad adorandū eūm adoratione p̄prie dicta. Ex  
hoc autē loco surrexit qdā error iudeorum dicentium deū  
esse corporeum: et esse in loco determinato. s. in occidente  
eo q̄ stelle mouent̄ ab oriente versus occidentem. quasi  
adorando deūm ibidem existentem: sed hec ratio fruola  
est: quia eadem ratione dicere cōfīe in oriente: quia stelle  
mouent̄ ab occidente in orientē in hemisferio nobis op-  
posito. Est cīam dictus error manifeste p̄tra dictum bie-  
remē. xxiij. **L**clūm et terrām ego implēo dicit dominus.  
dictum tamen hoc ita est abiurdum: q̄ non indiget alia  
improbatione. ideo breuiter p̄transco.

**s.** **L**uipē domine. Dic cōsequenter ponitur confessio  
multiplicis beneficij filij israel specialiter collati. et ex-  
primendo bñficior̄ multitudinē et magnitudinē interpo-  
nit populi ingratiitudinē: vt opposita iurta se posita ma-  
gis elucescant̄: et magis apparebit prosequendo. **D**ri-  
mo ergo ponitur beneficium electionis: q̄ deus populū  
israel sibi tanq̄ peculiarem elegit in Abraam. cum di-  
citur:

**t.** **L**uipē diuine deus qui elegisti abraam et eduxisti r̄c.

# Liber

sic enim vocabat quoniam dominus sibi elegit et vocavit. ut babef gencis. *a* Et eduxisti eum de igne chaldeorum. quod fuit brevis. piecet fuit in igne de proprio nemroth propter fidem vestrum dei: et inde diuinus salvatus: put dictum fuit plenius. *b* Et posuisti nomen eius abraam. et prem multitudinis fidelium: sic  
ben. *c*

*d* Et inuenisti cor eius fidele. quod per amorem tuos patens fuit etiam filius suus dilectissimus in molare: ut babef. *e* *f*

*g* Et passisti eum eo secus terram. ut babef. *h* *i*

*j* Et impleuisti terra tua. *k* Dic inter ergo misericordia beneficium liberationis israel de egypto cui dicitur. *l* Impleuisti verba tua. quod tempore famis fecit populum israel descendere in egyptum: ut babef. *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *t* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*f* Et vidisti afflictione nepa. non in egypto. quod mortuo Joseph populo israel fuit ibi multipliciter afflictus ut babef. *g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *u* *v* *w* *x* *y* *z*

*g* *h* *i* *j* *k* *l* *m* *n* *o* <i

# Reemie

Hic sequenter recolitur beneficiū introductionis in terrā bona t fertilem. et primo q̄tum ad terrā q̄ erat vlera iordanē in q̄ habitauerūt due tribū t diuīgia cū dē. **a.** Et posuerūt terrā tē. vt b̄. Num. xxii. Icō q̄tū ad terrā citra iordanē q̄ p̄rie dicit terra p̄mis sionis cūz dicit.

**b.** Et adduxi sti eos ad ter. de q̄ vir. pa. eoz. s. abrabe ysac et izob. **c.** Et humiliasti corā eis ha. ter. imit tendo eis tantū terzorē q̄ nō po terat se defende re. vt b̄. iōsue. **d.** Et reges eo rū. t. tritauimū q̄s rebellauit io sue: vt b̄. iōsue. **e.** cetera patet in lra. **f.** Et comedēcūt. Hic iterū interponi tur ingratitudo popl̄ isrl̄ de bene ficiis acceptis t comedērūt t sa turati sunt tē. t scq̄. **g.** Pro uocauerūt autē te ad iracūdiaz multipliciter te offendēdo. **h.** Et recesserunt a te. p̄ ydolatriā. **i.** Et p̄bastu os occiderūt. sic p̄. iii. Regū. in plurib̄ locis: spe cialit. xxi. vbi d̄ te manasse q̄ sā guinē innoxius fudit multuz nimis. **j.** Et dedi sti eos in manu hostiū suoz. istō refert ad t̄p̄siū dicū. q̄ p̄ mor tē iōsue poplo ad ydolatriā dedi nante frequēter fuit traditus in manib̄ hostiū. vt p̄ ex decursu libri iudicū. **k.** Et in tempe tri bulationis sue clamauerūt ad te: t tu de celo audisti: t fin miserations tuas mul tas **l.** redisti eis saluatorēs q̄ saluarēt eos de manu ho stiū suoz. **m.** Cūq̄ requeuissēt reuersi sunt vt facerēt ma luī cōspectu tuo: t tereliq̄ sti eos in manu inimicoz su oz. t possederūt eos. **n.** Con versiq̄ sunt t clamauerūt ad

in lcor suo z tollē liberarent q̄ aliū iudicē succedentē sic p̄ ex decursu libri iudicū. **o.** q̄ conversi sunt clamauerūt ad te. t p̄ samuelis. **p.** Et liberasti eos de manib̄ phili stiū samuele p̄ eis orāte. vt b̄. i. Reg. vii. **q.** Et co testatus es eos. vt reuer. ad legetua. q̄ samuelē dāuid et alios p̄phas. **r.**

B̄p̄si b̄o sup̄be ege runt. q̄ regnū isra bel a t̄p̄ebieroboā recessit a cultu dei colēdo virulos aw reos. vt babē. **s.** Reg. vii. **t.** Et tederit humerum recedētē. q̄ post re gnū isrl̄ regnum iu da decliauit ad ydolatriā. **u.** Et p̄ traixisti sup̄ eos an nos multos. diffe redō pene inflatio nē. **v.** Et p̄testa t̄ es eos. vt nō excusarēt ie q̄ ignorātiā. **w.** Et nō au dierūt. obstinati per suā maliciā. **x.** Etradicidisti eos ē manu poploz terrā rū. q̄ regnū israbē fuit traditū in manib̄ regū asyrio rū. t̄ ceglaebalasar t̄ salmanasar. vt b̄. iii. Regum. xvii. t xviii. t regnū iuda in manu regis ba bylonis: vt babē. **y.** Reg. vltimo. **z.** In misericordiā aut tuis plurimis non fecisti eos in p̄sumptionē. q̄a multi de regno iude remanserūt viui: q̄ rū aliqui fuerunt du cti in babylonem t aliqui remanserūt in terra iuda s̄b godolia. vt babē q̄to reg. vlti. et q̄ illi q̄ erant in babylo ne captiuia cyro re ge habuerūt licen tiā redeundi: vt b̄. s. Esdrē. i. t̄a rege Artarxere. Esdrē. vii.

te. **A** Tu autē de celo exaudisti t̄ liberasti eos in misericordiā tuis multis tēpido: t̄ et p̄testatus es eos vt renerte renf ad legē tuā. **P**ōi b̄o sup̄be ege runt. q̄ regnū isra bel a t̄p̄ebieroboā recessit a cultu dei colēdo virulos aw reos. vt babē. **Reg. vii.** **v.** Et tederit humerum recedētē. q̄ post re gnū isrl̄ regnum iu da decliauit ad ydolatriā. **Et p̄ traixisti sup̄ eos an nos multos. diffe redō pene inflatio nē. **Et p̄testa t̄ es eos. vt nō excusarēt ie q̄ ignorātiā. **Et nō au dierūt. obstinati per suā maliciā. **a.** Etradicidisti eos ē manu poploz terrā rū. q̄ regnū israbē fuit traditū in manib̄ regū asyrio rū. t̄ ceglaebalasar t̄ salmanasar. vt b̄. iii. Regum. xvii. t xviii. t regnū iuda in manu regis ba bylonis: vt babē. **Reg. vltimo.** **b.** In misericordiā aut tuis plurimis non fecisti eos in p̄sumptionē. q̄a multi de regno iude remanserūt viui: q̄ rū aliqui fuerunt du cti in babylonem t aliqui remanserūt in terra iuda s̄b godolia. vt babē q̄to reg. vlti. et q̄ illi q̄ erant in babylo ne captiuia cyro re ge habuerūt licen tiā redeundi: vt b̄. s. Esdrē. i. t̄a rege Artarxere. Esdrē. vii.******

**c.** Mūcitaqz. Dic vltimo pom̄ diuine misericordie im ploratio marie q̄

tum ad illos q̄ redierant de captivitate cū dicit. Mūcita q̄ dñe. per generalē oīm gubernationē. **d.** Deus per creationē. **e.** Noster. p̄ cultū specialē. **f.** Magne p̄ infinitatē. **g.** Fortis. p̄ opotentiā. **h.** Lustodies pa. p̄ veritatē. **i.** Et misericordia: p̄ pietatē. **j.** Me auer. afa. t̄. vt p̄ labore p̄cedat nobis quietē t̄ p̄serui tute libertatē. **k.** die. re. af. q̄ reges asyrio z p̄ capri tūtate. q̄ tribūn cepert molestia t̄ ignu iuda t̄ p̄senacherib

**1.** Et b̄m mīse ratioes tuas q̄ quis eēt indigni. **m.** Redisti eis sal uatores. i. iudices q̄ liberabāt eos de manibus hostiū vt patet ex decursu libri iudicū. vnde dī. Judicum. ii. **L**unc dominus iudices suscitaret in diebus eoz fle ctebat misericordia: t audiebat afflictorū gemitus et liberabat eos de cede vastatū. **ii.** **L**unc requeuissēt ab afflictione hostiū. **o.** Reuersi sunt vt facerēt ma luī. mortuo iudice. **p.** Et tereliq̄st eos ē manib̄ ini

# Liber

ut habeat. sij. Reg. xvij. et tandem captiuatu fuit regnum suum p Nabucbo. regem babylonis. cuius captiuitatis ad buc remanebat effectus. vniuersitatem seque postea. m Ecce nos ipsi hodie servi sumus. qz liz sacerdotes essent a tributo liberi et ministri templi ut dicitur Esdr. vii. non tam alii.

n Et fruges eius multiplicantur regibus. qz d' eis reddebat certa summa regi. o Et corporibus nostris domini uanu et iumento nostru faciebat coruebias regi de personis suis et animalibus.

Ca. x.

a Up oib' ergo bis. Dic incipit capitulo fui signatio nez biero. et hebreoribus describitur firma correctionis promissio. Circa qd modus promittendi promittit. scd' d' promittitur. ibi. Sacerdotes.

Circa primum dicit.

a Sup oib' qd his s. petis predictis impli citer vitandis.

b Nos ipsi percutimus sed' i. nos sim pli citer obligamus et scribimus hac ob ligatione ad maiore certitudinem. c

Et signant. s. banc obligatione signillis suis. d Princi pes nostri tc. quia erat principales capitani in populo et in eis virtualiter praestebat reliqua multitudine. ppter qd illa obligatio se extendebat ad omnes. si signatores aut fuerint neemias atheros filii ach elai. et sedechias saraias azarias hieremias Phessur amarias melchias acchus sebenia mellucmaare mcri muth obdias daniel getho baruch mosollam abia min amin mazia belga semeia. hi sacerdotes. Porro leuite ioseph filius azarie: benui de filiis enadad cedmihel et fratres eoz se chenja odenia et litaphalaia anan micha ro ob asebia zachur serebia sa bania odia bani haninu.

Capita populi feros pther moab elam zetu bani bon ni. Hgad Hebrew adonai beggoai adin ether ezechia azur odevia azum besai areth anathoth Nebai mech phia mosollam azir mezisa bel sadoc ieddua felthia a-

e Sacerdotes. Hic oñter oñdit qd sacerdotes et principales ipsi noie suo et omni aliorum promiserunt dño. qz primo promiserunt observationem legi ginalit. i. oñdit et ambularet in lege dei tc. et sequitur. f Et custodi rent viuversa madata. qz ad moralia. g Et iudicia ei' qz ad pcepta iudicialia. h Et ceremonias. qz ad ceremonialia. et sub istis tribus continent oia legi pcepta. ut oñs fuit exod. ii. scd' oñdit qd promiserunt spalit. s. p seruationem a mortione cu' getilium a cb' se sepauerunt: ut dictum est s. et hoc nota cu' d. Et ut h' darem filias no

stras tc. secundo promiserunt in speciali obseruantia sabati qd nota cu' d. Populi qz terre tc. et subdit.

i No accipiemus ab eis in sabbato et in die sanctificata. hoc enim ainqs dieb' festivis in qb' debebat cessare ab opib' servilib': ut in paschate penthecoste et psumi libus. k Et dimittimus an-

nun septimum sine cultura et eminatione et terram sine collectione: qz dñi caporum non poterat batere ibi alicid quasi prium ut babet Leuit. xxv. s illud qd ex decidentib' grana crescebat de dono dei erat comune dominis paupibus et bestiis. l Et ex actione viuverse manus. ut habet Leuit. xxv. qz septimo anno debabant debita remittere pauperibus iudeis. qz non poterat solueret seruos breos: ut habet deuter. xv. L et cito promiserunt specialiter cultus debiti continuacionem qd notatur cu' d. m Et statuem super nos pcepta ut dem' tercias ptem sicli p annu' ad opus dom' dei nostri ad panes positionis et ad sacrificium semperiternu' et in holocausta semperiternu' in sabbatis in klnidis in solenitatibus et sci ficari p pcrto ut exoret p isrl et in oem vsuz dom' dei nri.

p Et ad sacrificium semperitenum. i. iuge sacrificium qd siebat omni die male et sperare. qz Et in holocaustu' semperiternu' in sabbatis qz rone solennitatis diei siebant sacrificia specialia.

t In kalendis. i. in nouilunijs.

s In solemitatibus. lege statutis. s. paschate penthe costes et silibus. t Et in sanctificatis. s. in dieb' qz non erat statuti ex lege s ex aliquo diviso beneficio postea factio: sicut solennitas fortius quam bester et mardochae statuerunt: ut habetur bester ultimo. et qz ad cultu' tc pli reqrebat ordo debitus ministrop. Ideo subditur.

# Reemies

**a.** Sortes g̃ mis̃sum sup oblationē lignorū. q̃b̃ ius  
triebat ignis p̃tinue i altari holocaustoꝝ cū nutritō  
p̃tinebat ad sacerdotū officiū. vt b̃ileuit. v. Aperta  
tio lignorū ad officiū nathinneoz. vt h̃r. Iolle. ix. t̃ so  
luto p̃tinebit ad pl̃um. id dī. **b.** Int̃ sacerdotes t̃  
leuitas. sub qui  
bus intelligunt  
nathinnei.

**c.** Et pl̃um. q̃ p̃  
sortes fuit ordi  
natū qualiter sa  
cerdotes q̃b̃ beb  
domadas et di  
es nutrit̃ illis  
iguez q̃ vices si  
bi succedentes.  
t̃ similiter de of  
ficio leuitarū et  
nathinneoz: t̃  
eodes mō de so  
lutōne p̃ wlm.

**d.** Sicut scri  
ptū ē i legē moy  
si. Lxv. vi.

**e.** Etafferre  
mus p̃mogeni  
ta terre ñe t̃ p̃  
mitia. p̃moge  
nita p̃rie dice  
bantur p̃mo na  
ta de aialibus t̃  
bomibus q̃ fue  
runt teo obliga  
ta a tēpe q̃ ocul  
sic primogenita  
egyptiorū. Dri  
mitia aūt p̃he  
dicebāt illa q̃ d  
aialibus t̃ terre  
nascentibus sa  
cerdotib⁹ debe  
ban. f. l. ps. t̃n  
magl deuoti ad  
entes dabant  
gl. munus deuo  
tivo subteraben  
tes dabant sera  
gesimā. aliquā t̃n  
accipiunt p̃mo  
genita p̃ primi  
tius seu primiñs sicut hic. **f.** Primogenita terre  
ñe t̃c. t̃ siliter primicia p̃ primogenitū cū subditur

**g.** Et p̃mitia filioꝝ ñroꝝ. q̃ redimebant. v. s̃clis.  
**h.** Et pecor ñroꝝ. de q̃bus primogenita aialiuꝝ im  
molatioꝝ immolabat dño. Primogenita vo aiali  
um nō imolatioꝝ redimebant excepto p̃mogenito  
assu q̃d mutabat one loco ei⁹ imolada: t̃ primogeni  
to canis q̃d interficiebat: put dictū fuit diffusius exo  
di. t̃n. **i.** Afferem⁹ sa. ad gazo. dei ñr. i. ad locū vbi  
talia reponebat p̃ victu sacerdotū. **k.** Et decimā  
partē terre ñe. i. fructū terre nostre. **l.** Levitis ad  
eoꝝ sustentationeꝝ. t̃n isti lenite d̃ istis decimis a p̃lo  
rcceptis dabant partē decimā sumo sacerdoti. id sub  
dit. Et leuite offerrēt decimā p̃te decime. **m.** Et ibi  
erunt vasa dñi sc̃ificata. i. ad misteriū t̃cpli necessaria.  
**n.** Et sacerdotes t̃c. i. m̃st̃ debiti. **o.** Et nou d̃  
mittemus domū dei ñr. sine debito cultu.

Lapl̃m. xj.

**p.** Abitauerūt aut̃. Postq̃ descripta ē ciuitaq̃mū  
ato. t̃ murate clausio. bic p̃nr describ̃ ei⁹ po  
pulatio. q̃r ciuitas magna erat respectu popu  
li. s̃bitare volētis. id neciū fuit ordinare qui habi  
tarēt in bierlm̃: t̃ qui in ciuitatib⁹ alijs. Circa q̃d p̃mo

describ̃ b̃ ordinatio in gñali. sc̃do magis i sp̃ali. ibi. De  
filiiſ iuda. Circa prīmū sciendū: q̃ gentiles q̃ habitabant  
circa bierlm̃ iudia moti iferebāt hitatorib⁹ ei⁹ multas mo  
lestias. vt̃ exp̃cedētib⁹: t̃ id pauci volebāt ibi remane.  
pter q̃d oportuit d̃ b̃ q̃ sortes ordinare. t̃ hoc i tribub⁹

iuda. b̃eiamyn t̃ le

ui. de istis em̃ tribu

bus tenet̃ ibi ali

qui hitare ad defē

sioꝝ eius ne ab ho

stib⁹ muri iteruꝝ de

struēt: q̃ ciuitas

bierlm̃ erat partiꝝ

i sorte iude: et p̃t̃i

sorte beniamyn vt

dictū fuit iofue. xv

xviii. t̃ qr̃ t̃pluꝝ

erat ibi cui detebat

mistrare trib⁹ leui

de istis g̃tribub⁹ fit

erunt aliq̃ sortes t̃

magnam iū q̃ sp̃o

te se obtulerunt ad

bitādū in bierlm̃

hoc est q̃d dī. a

**h.** Abitauerūt aut̃ pri

cipes pp̃li in hierl̃em.

**b.** Reliq̃ vo plebs mis̃it sor

tem vt colleret vñā parteꝝ

de tecem qui habitaturi es

sent in bierlm̃ ciuitate san

cta. nonem vo p̃tes in ciu

tatib⁹. **D**indixit aut̃ pp̃ls

oib⁹ viris q̃ se sp̃ote obtule

rant: vt habitarent in die

rusalem. **H**is sunt itaq̃z prin

cipes prouincie qui habita

uerunt in hierusalem et in

ciuitatibus iuda. **H**abita

uit aut̃ vñusq̃s in possessi

one sua i vrb̃o suis isrl̃. **s.** Sa

cerdotes leuite nathinēi et

filij suoy salonis. t̃ i r̃lem

habitauerūt d̃ filij̃ iuda t̃ d̃

filij̃ b̃eiam̃i. **Be** filij̃ iuda

abitauerūt aut̃. Postq̃

**b.** Reliqua vo plebs mis̃it sorte. q̃d aut̃ sequit̃. Decia

ps̃po. eli. vt hitet in bierlm̃: q̃r ṽrb̃ vacua erat. nō est in

hebreo: s̃ appositu fuit p̃ modū gloſe: t̃ postea insertū est

textui sicut t̃ te alio p̃dictū ē. **c.** Indixit aut̃ pp̃ls vi

ris oib⁹ q̃ sponte obtulerat t̃c. imp̃cando eis bona eo q̃

sponte se offerebāt p̃iculis p̃ ciuitate sc̃ta. **d.** **H**abita

uit aut̃ vñusq̃s in possessione sua in vrib̃o isrl̃. q̃r illi qui

erāt de regno isrl̃: qui captiuatis alij̃ q̃ salmanasar euā

serāt. t̃n postea cū regno iude captiuati fuerāt p̃ nabu

cho. t̃ cū eis redierāt d̃ licetia cyri: put dictū fuit esdre. i.

nō sunt coacti q̃ sortes bitare in bierlm̃: sed dimissi sūt ire

ad possessiones suas p̃ sua voluntate. t̃n qr̃ erāt pauci. t̃n

qr̃ nō sic tenebāt ad custodiā ciuitatis bierlm̃ sicut illi. **g.**

tribub⁹ p̃dictis: vt p̃ ex p̃dictis. **h.** Hacerdotes leuite

t̃c. q̃ descederāt de g̃etib⁹. vt dc̃m fuit d̃. Esdre. i. de oī

bus istis illi q̃ nō erāt necessarii p̃ misterio t̃cpli t̃ custo

dia ciuitatis: fuerūt dimissi in vrib̃o alijs. **f.** De filij̃ s

iuda. **D**ic describ̃ ordinatio predicta magis i sp̃ali: t̃

p̃mo q̃tum ad habitantes bierlm̃. sc̃do q̃tum ad habitan

tes in alijs ciuitatibus: ibi. **E**t reliqui ex isrl̃. Circa prīmū

# Liber

sedo ceteris ad illos  
 de tribu beniamin:  
 cu dicitur se auct filij  
 beniamin et. et ptez  
 lra vscg ibi. Et s  
**S**ebenia sup ciuitate  
 scds. s. ab illo qui  
 erat principalis in  
 ciuitate. tertio ceteris  
 ad illos de tribu le-  
 ui cu dicitur. Et sacer-  
 dotib idaia fili io-  
 arib et. et patet lra  
 vscg ibi. Et p  
 positus eoz. i. pnci-  
 palis sup eos et or-  
 dinator. Et i. Zab-  
 diel filius potentum.  
 i hebreo habef ma-  
 gnoz qz erat de pa-  
 rentib potentib et  
 magnis. Et de leui simplicib.  
 qz ministrabat sacer-  
 dotib. Sebenia et  
 sequitur. Et i. Et io-  
 sabeth. sup oia ope-  
 ra qz erant fo. in to-  
 dei. qz de eis qz erat  
 intra templu intro-  
 mittebat se sacerdo-  
 tes. Et principib leuitay. fuit  
 supp. iste iozabeth  
 ad pdicta destinat.  
 Et i. Et mathania  
 et. princeps ad lau-  
 dandum qz erat pce-  
 ptor. Et reli-  
 qui ex isabel. Dic  
 describit pdicta or-  
 dinatio in spali ceteris  
 aci bitantes ext  
 irlm. et ptez lra vscg  
 ibi. Et p. Qui habita-  
 bant in ophele. noz  
 uometurz qz ptez  
 qua erat templo ut  
 dictu est s. c. iii. sed  
 est nomen ville ext  
 bierusale. sicut em  
 de sacerdotib et le-  
 uitis aliqui habita-  
 bat in bierlm et alii  
 qz ex. sic et de beniam-  
 inis. Et eos  
 leuitatu in bierlm  
 azi fili banni. in be-  
 breo h. et ppositus  
 leuitay et. qz soli sa-  
 credotes erat pon-  
 tifices seu epi. ptez  
 loquedo. habentes  
 en sup se vnum tm  
 summu pontificem  
 tideo qz iste azi dicitur episcopus leuitarum: hoc est extenso  
 nomine: in quantu eis preerat tanqz prepositus. Episco-  
 pus enim dicitur ab epi quod est supra: et scopon intento  
 quasi alijs supintendens.

**T**er. De filiis asaph cantores et. pceptu quippe regis. s. da  
 uid. Et sup eos erat. qz ordinauerat cantores de filiis  
 asaph. ut habebat. i. paralyp. xxv. ca. Fuga omne verbu po

athias fili asia fili zachae-  
 rie fili amarie fili saphe-  
 tie fili malalehel. De filiis  
 phares ismaasia fili baruch  
 fili coloza fili azia fili ad-  
 daia fili ioarib fili zachae-  
 rie fili silonites. Omnis fili  
 phares qz hitauerut i irlem  
 qz ringeti sexaginta nouem  
 viri fortis. Et isti at fili ben-  
 iamini. Hellu fili mosollaz  
 fili ioed fili phadaia fili  
 collaia fili masia fili eth-  
 el fili isaia. Et p cum geb-  
 bai sellai nōgenti vigintio-  
 cto. Et iobel fili zechri p-  
 posit eo et iudas fili sen-  
 nua sup ciuitate scds. Et sacer-  
 doribus idaia fili ioa-  
 rib iachin saraia filius hel-  
 chie fili mosollam fili sa-  
 doch fili meraioth fili abi-  
 tob pncipes dom dei et frēs  
 eo p facientes opea tēpli octi-  
 genti vigintiduo. Et adaia  
 fili ieroā fili pheleleia fili  
 us amsi fili zacharie filius  
 phessur fili melchiae et frēs  
 ei pncipes patru ducēti qz  
 dragitaduo. et amasai fili  
 azribel fili azi fili mosolla  
 moth fili emmer et fratres  
 eo potentes nimis centu  
 vigintiocto. Et pposit eo  
 zabbibel filius potentium  
 Et de leuitis: sebenia fili  
 asob fili aziāca fili azabia  
 fili boni et sabathai et iosa-  
 beth sup oia opea qz erat forū  
 sec in domo dei "a pncipib  
 leuitay." Et mathania fili  
 us micha fili zebedei filius  
 asaph pnceps: ad laudādū  
 et ad pfitendū i orone et be-  
 decias scds de fratrib eius  
 et abda filius samuha filius  
 galal fili idithun. Omnes

levite in ciuitate sancta: du-  
 centi octoginta quatuor. Et  
 ianitores. Accub telmon et  
 fratres eoz qz custodiebant  
 ostia: cētu septuaginta duo  
 Et reliqui ex isti sacerdo-  
 tes et levite in vniuersis ci-  
 nitatibus iuda vnuquisqz in  
 possessione sua et nathinne  
 qz habitabant in ophele: et  
 siabat gaspha de nathinne  
 is. Et episcopus levitay i  
 hierusalem azi filius baani  
 filius azabie filius matha-  
 nie filius. Dic. De filiis  
 asaph: cantores in ministe-  
 rio domus dei. Preceptum  
 quippe regis sup eos erat.  
 et ordo in cantoribus p dies  
 singulos et thataia fili me-  
 sezel de filiis zara fili iu-  
 da in manu regis iuxta om-  
 ne verbū populi: et in domi-  
 bus p omnes regiones eoz.  
 De filiis iuda habitauerut  
 in cariatharberz in filiabus  
 eius et in dibon et in filiabo  
 eius et in capseel et in yculis  
 eius et in iesue et in molada et  
 in bethphaleth et in Aser-  
 sual et in bersabee et in fili-  
 bus eius et in sicelech et in mo-  
 chona et in filiabus eius: et  
 in remmon et in sara et in ie-  
 rimuth zonoa odollā et in  
 villis earum: lachis et in re-  
 gionibus eius ezecha et in fi-  
 liabo ei. Et manserunt in  
 bersabee vscg ad vallem en-  
 non. Et fili autē beniamin  
 ageba mechmas et hai et be-  
 thel et filiabo eius anathot  
 nobanana azor rama. De-  
 thei madid seboim nebal-  
 lath et ono valle artificuz  
 et de leuitis: portiones iu-  
 de et beniamin.

**F**ilii autē beniamin. Dic agitur de locis extra bieru-  
 salēm habitatis a filiis beniamin. et patr lra vscg ibi.  
**y** Et ono valle artificuz. sic nominata fuit. eo qz a pnci-  
 pio manebant ibi artifices. Et de le. por. iu. et  
 beniamin. i. de tribu leui aliqui manebant extra bieru-  
 salēm in vtracqz sorte. s. iude et in sorte beniamin. qz nō  
 babebant sortem sibi. ptez assiguerat.

# Reemie

**E**sunt autem postea descripta e ciuitatibus. circa. xij.

Habentis platio hanc inter et ultimo describit ciuitatibus. sedo dedicatio ipsa ibi. In dedicacione autem. etiam quod ad ipsas sequentia ibi. Recesseruntque. Circa primu scendit quod ista dedicato erat principali paliter agenda per sacerdotes et levitas video describit hoc a principio reditus captiuitatis babylonicae usque ad tempus duxius dedicationis et etiam ultra: et primo potuit illi qui fuerunt tunc ipse Iosue qui cum zorobabel ascenderunt de babylone cum dicit.

**I**osue saraia hieremias esdras et ceteri Esdras fuit ille qui scriptis libris edidit: quod primo venit iherusalē cum zorobabel si post ea rediit ad regem: ut plures iudeos secum adducet et a rege ampleres grās impetraret.

**C**ontra isti principes sacerdotum. id est principales iudei expresse sunt nominati. **E**t fratres eius. isti erant minus principales sacerdotes video sub nomine domini exprimitur. Et eodez modo dicendum est de leuitis et eorum fratribus qui fuerunt tunc Iosue et quibus subdit. Porro leuite Iehua et subdit. **I**osue autem. Dic sequenter describit genealogia summi pontificum a Iosue usque ad iacobum qui fuit summus sacerdos tempore alexandi magni cum dicit. Iosue autem alibi noiam Iesus filius Iosephus. Iosephus enim summus sacerdos ductus fuit in captiuitatem babylonicae ut habet. j. palyp. ca. vlti. et Iesus eius filius post captiuitatem babyloniam fuit primus qui functus est summo sacerdotio. **I**nvenit Iosue Iacobum. iste autem vocatur Iacobus. **J**udith. iii. et sub eo dicit illa historiaria suis. **E**t Iacobum genuit Eliasib: et iste fuit summus sacerdos circa fine vite ipsius necesse ut habet infra se. ca. **v**. **b** **E**t Eliasib genitio. **D**ic vocat iudas a Josepho iudaice antiquitatis. x. li. **i** **E**t Ioiada genitio. **I**ohnes ibide. **k** **E**t Ioiada genuit Iedda. quod Iosephus noiat Iacobum: ut sit et de isto dicit Iosephus. quod cum alexander iratus est iherusalem veniret ad destruendum ipsum eo quod iaddus renderat ei quod nuncios. quod viuente dario non poterat frage reiuramenti quod habebat cum ipso: dominus sibi in somno apparuit dicens quod non timeret sed portas apiret et obuiaret alexandro induitus ornatus pontificalibus. et similiter alii sacerdotes in vestibus albis. quem cum vidisset Alexander venientem sibi obuiam descendit

de equo faciens sibi reverentiam: et tunc principes alexandri mirati sunt credentes metu eius ludificatae propter quod pmenius alexandro familiaris quod sicut ab eo cur hoc fecisset. et rēnde quod cum esset adhuc in macedonia: et cogitare quod ast am mibi subiugarem: apparuit mibi deus in tali effigie et dixit: quod secure tantum negotium acciperem. et quod ipso duce coplerem. propter quod deum qui mihi apparuerat in homine vulneratus fuit: tenet firmiter quod sicut incepit ita promissum adimpluit. **l** **I**n diebus autem Iacobum. **D**ic sequenter agitur de sacerdotibus qui fuerunt tunc Iacobum filii Iosue. cum dicitur. **m** **S**acerdotes et principes familiae sacerdotum. sacerdotalem saraia maria et ceteri. ut aliquibus libris pronuntur ista nomina ut genitivo casu: et sic construuntur cum eo quod pronuntiantur: et principes familiae quarum supple. s. saraie et amarie: et sic de aliis. **n** **L**euite. **D**ic agitur de bis: qui fuerunt sibi alii summis sacerdotibus sequentibus predicant Iacobum: et hoc est quod dicit. **L**euite in diebus Eliasib et Ioiada et Iordan. iste supra nominatus et Ionathan.

**o** **E**t Iedba. iste supra nominatus est Iedda. quia nomina hebraica frequenter variantur in principio vel in fine vel in utroque sicut et latina: et frequenter dictum est supra.

**p** **S**cripti principes familiae. pro nomina sua in libris genealogiarum suarum licet non sint hic expressa.

**q** **I**n regno darii pse. i. dario regnante. qui est de genealogia. sub quo plenimattus fuit templum. ut habet s. Esdras. vi. **r** **F**ilius leui. **D**ic revertitur scriptura ad describendam leuitas qui fuerunt tunc Iacobum quod est. descripseraat sacerdotes sui temporis. dicit ergo. **F**ilius leui. supple qui sequuntur.

**s** **P**rinicipes facti scripti in li. v. diez. s. i. palyp. xxv. non quod isti qui sequuntur sunt ibi scripti in propriis nomen. s. in pluribus suis: et quia ordines leuitarum ibi sunt descripti ad quod isti restituti sunt tribus illis post redditum captiuitatis.

**t** **E**t usque ad dies Iordanis filii Eliasib. quod isti vel saltem aliqui eorum virerunt usque ad tempus quo Iordanus fuit summus sacerdos: et dicit filius Eliasib. i. nepos. quod fuit filius Ioiade filii Eliasib: ut patet ex dictis supra eodem capitulo.

**u** **E**t principes leuitarum. i. principales inter eos sunt isti. **v** **A**sebia serbia et cetera. et laudentur et confiterentur iuxta preceptum regis iuda. ut habet. j. Paralyp. xxv.

**w** **E**t obseruarereturque per ordinem. i. sibi succedentes per vires. pm ordinationem danieli cetera patentes dictis.

**x** **I**n dedicacione autem. **D**reambulo descripto hic consenseretur describit ciuitatis edificatio. Circa quam primo ponitur preparatio populi. Secundo dedicatio muri. ibi.

**Liber**

Ascendere autem feci. tertio oblatione sacrificij. ibi. steteruntque  
circa primum dicemus. Requisierunt levitas de omnibus  
locis suis. ut solemnius fieret dedicatio. et patet ista usque  
ibi. Et mundati sunt sacerdotes et levite per ipsum. Et  
mundauerunt populum. scilicet sicut scriptum est Eccl. xxiiij. Ab  
universo quod mundata  
bi. quod debet ordinatio  
est ut mundatas alii  
bus mundet seipsum.  
ista autem mundatio sa-  
cerdotum fiebat per iecu-  
lum et per patinetiam  
ab eorumque et aspergi-  
onem a qua lustratiois  
mundatio vero propter  
aspergionem a qua lu-  
strationis tempore. levitas  
autem medio modo  
quod levite faciliori ri-  
tu mundantur quam sa-  
cerdotes: ut huiusmodi.  
Et portas et murum. Iesu  
mundauerunt imundici-  
as amouendo et  
aqua lustrationis  
aspergendo. Et ascen-  
dere ait feci. Dic co-  
sequentes describitur de-  
dicatio muri et per co-  
sequentes civitatis quam  
muro claudebat. Et  
ascendere feci. Unde  
sunt neemie.  
Et statuit du-  
choros laudam. ma-  
gnos. Dicunt aliqui  
expositores. quod isti  
duo chorus sic diuisi-  
debat: quoniam ibat  
super murum circumuen-  
do civitate aliud super  
terram iuxta murum  
exterius. sed hoc non  
verum. quod infra de-  
scendi chorus dicitur quod  
media pars propter erat  
supra murum. et per hoc  
intelligendum est: quod  
uterque chorus lau-  
dantur quod erat de sa-  
cerdotibus et levitis  
ibat supra murum  
et una pars propter erat  
cum eis super murum et  
alia super terram: sic  
igit prius loquitur de  
primo choro. cum dicitur.  
Et iterum ad te-  
reerunt suam per murum. scilicet illi de primo choro. Et iuit per  
eum osias qui erat p̄ncipalior. Et media pars p̄ncipalium  
iuda et alia medietas fuit cum secundo choro. Et defi-  
nitus sacerdotum in tubis. canentes: quod hoc spectabat ad eo-  
rum officium. sequitur. In vasibus canticum dauid. scilicet in instru-  
mentis musicis: scilicet quod ordinaverat dauid. scilicet palyp. xli. In  
strumenta enim cuiuslibet arti vocatur vasa in hebreo. Et usque  
ad portam aquarum ad orientem. id est ad portam orientalem templi.  
quoniam illa pars erat ingressus ad templum: et eius atrium quod inten-  
debat intrare ad sacrificia immolanda. Et chorus  
secundus gratias referentibus. ipsi deo de reedificatione muri.  
Ibat enim aduersus. id est oppositam parte muri circumvenio quod  
usque veniret obviam alii in ingressu templi. Et me-

ad orientem. **E**t choz scds  
gras referentiu ibat ex ad  
uerso 7 ego pt eu: 7 media  
ps ppls sup murz 7 sup tur-  
rum furnoz 7 vlgz ad murz  
latissimum: et sup portam  
ephraim: 7 sup portā antis  
quā: 7 sup portā piscium: 7  
turrim ananihel 7 turrim  
emath: 7 vlgz ad portā gre-  
gis: 7 steterūt in porta cu-  
stodie. **S**teterūtq duo cho-  
ri laudantiū in domo dei: et  
ego 7 dimidia ps m̄gratuū  
mecū. **E**t sacerdotes elia-  
chim: maasia miamic mich-  
ea elioenai zacharias 7 ana-  
nia i tubis: 7 maasia 7 seme-  
ia 7 eleazar 7 ozi 7 iohannā  
7 melchia 7 elan 7 ozer. **E**t  
clare cecinēt cātores 7 iez-  
raia pposit⁹. **E**t imolau-  
rūt in die illa victimas ma-  
gnas 7 letati sūt: de⁹ em⁹ leti-  
ficanēt eos leticia magna  
⁹ 7 vxores coz 7 liberi ga-  
uissi sunt 7 auditā est leticia  
illa hierlm pcyl. **R**ecēsu-  
erūt qz in die illa viros su-  
per gazophilacia thesauri:  
ad libamina: 7 ad primiti-  
as: 7 ad decimas 7 intro-  
ferret pcos pncipes cinita-  
tisi decorē grāzactōes **S**a-  
cerdotes 7 leuitas: qz letifi-  
cat⁹ ē iuda in sacerdotib⁹ 7  
leuitis astantib⁹. **E**t custo-  
dierūt obfuationē dei sui:

# Neemie

**K** Et obseruationē expiationis emundando seipsoſ plim: portas & murū. vñ ex s. dictis cetera pateut vñ q̄ibi. **I** Et ſcificabat leuitas. s. glares. leuitis decimas ſoluendo. **m** Et leuite ſcificabat filios aarō de decimis ſibi datis: decimas eis ſoluendo, q̄ em ſoluit decimas alteri. in hoc deſignat ſe impfectū & al terū pfectū reti nes ſibi. **x.** ptes & dādo decimaz alteri q̄ ſignat p fectionē eo q̄ de narius ēnume rū pfect⁹ ppter qd & numeri ſe quentes ſunt re plicationes de uari & ei⁹ pteſ ſicut. xj. ſt. x. et viii. ita. xij. ſt. x. z. i. & ſic ppter. vt br. iij. pbiſ. & ppter h apſ ad hebi. oñdit mel cbis dech fuſſe maiore ipo abra ham q̄ decimas dedit Melchi ſedech gen. xij.

**A** Ca. xij. **M** die at illo. Hec eſt ſcda ps pnci palis bni⁹ libri: in q̄ agit ſcdo aduētu neemie ſi ierlin: qz ppleto ducatu ſuo kij. anno xij. in q̄ b̄ intendit mu rationi ciuitat̄ & edificatiō & re ſtitutiō diuini cultus: & aliorū q̄ erat ad bonū pli ſui redit ad regez arbarter ſem. xxxij. anno regni ci⁹ a quo miſus fuerat primo in bierlin anno. xx. regni ſui. vt br. s. c. ii. qz rex pſtuerat ſibi tps redeundi: vt ibidē br. ſ poſtea circa finē vite ſue rogauit regē. vt reciret bieru ſalem ad corrigendū aliquid mala q̄ pullulauerant in ab ſentia ſua. & vt ibi cū ſuis patrib⁹ ſepeliret. Nullulaue rat aut in ſua absentia q̄tuor mala ſpāliter. pmi⁹ ē ad missio illicti. ſcdm deſtructō cult⁹ diuini qd poneat ibi. Et intelliſti malū. terciū violatio ſabbati. ibi. In dieb⁹ illis vici tc. qrtū comiſſio ſemini extranei. ibi. Sed et in dieb⁹ illis. primū malū ſuit eo q̄ elias ſum⁹ la cerdos pmiſit vasa thobie amanit in qb⁹ erat theſau rus ſuus reponi gazophilacio dom⁹ dei qd erat depu tatus reb⁹ ſacr⁹: & hoc malū fecit eo q̄ erat affinitate pmi⁹ & thobie p nepotē ſuū: & id in principio bu⁹ ca. fit men tio d. omixtō & talm ſimonio q̄ ſit illicta cū dī. **a** In die aut illo ſcm. ē. h̄ nō refert ad tps immediate ſeqns ſ ad pcedētia: qz iam iſta ſepatio erat facta vt br. s. c. x. **b** Et inuētū ē ſcriptū. s. deu. xij. q̄ nō tebeat utroq̄ re amonites & moabites in ecclaz dei: qd triplicif ſuie ibi expofiti. nō mō q̄ amonites & moabites n̄ poſſet ingredi atriu: vbi adorabant hoies mudi. Alio mō ve quis eſſent quersi ad iudaismū. nō eni poſſent pmoue

riad dignitates q̄ respiciunt regimē pſli: vt q̄ eſſent deca centuriones & bmoi. tercio modo q̄ iudei cū iſtis pſlis nō poſſent ḥbere m̄imonia: vt ibidē diffuſius fuit decla ratū. & iſto tercio mō h accipi: id ſubdit. **c** Factum eſt tc. ſepa. oēm alie. ab iſrl. qd fuſit ſactū vt dicū eſt. **s** h repetit ppter caſuſ q̄ ſubdit. **d** Et ſup hoc erat Elia ſibacerdos. i. cul pabilis: id ſubdit.

**e** Et p̄m⁹ Thobie. i. amic⁹ p m̄imoniū nepotis ſui q̄ erat gener ſan ballath vt br̄ infra eodē ca. & ſic p p̄n̄ erat amic⁹ thobie: cui Hanaballath erat magna famili aritate dūnce: vt dictū eſt s. iij. cap. ad qd ſecutū ē ma liā qd ſubdit. **f**

Fecit q̄ ſibi gazo philaciū grande. ſi in domo dei. **g** Et ibi erat an eum repo. mu. & th̄ tc. i. illa q̄ erat pſecra ta ad diuinū cultū q̄ fuerunt inde amo tar: vt ibi vasa tho bie ponearent: cui cā ſbdit. **h** In oib⁹ autē his nō fui in ierlin: qz i anno. xxxij. arthar perſis regis babylonis veni ad regē. Et in fine diez ro gavi regē: & veni i hieſuſalē et intellexi malū qd fecerat eliſib⁹ thobie vt faceret ei theſaurū i veſtibulis dom⁹ tei: & malū mihi viſuſ eval de. **i** Et proieci vasa domus thobie foras de gazophilaciō: pcepig⁹ & emūdauerūt gazophilacium: **l** Et retuli ibi vasa domus dei ſacrifi ciū & thus. **m** Et cognoui q̄ ptes leuitaruz nō fuiffent date: & fugiſſet vnuſq̄ſq̄ in regionē ſuā te leuitis & can torib⁹ & de his q̄ miſtrabāt **n** Regi cāz ad auersuz m̄grat⁹. **o** & dixi. Quare tereliqmus tomum dei. **p** Et cōgregani eos: ſeci ſtare in stationi b̄ ſnis: et ois iuda appor tabat tecimā frumēti vini & olei i horrea: **q** Et pſtituim⁹ ſup horrea ſelemia ſacdotē

**R** Precepig⁹ et emundauerūt ga zophilaciū. quod erat cōtaminatum et repositione va

ſorum hominis gentilis & aduersarii iudeorum: vt pat̄ ex ſupradictis.

**l** Et retuli ibi vasa dom⁹ dei. que inde fuerat ablata: in qb⁹ reponerant deo ſacrata. **m** Et cognoui. Dic cō ſequent describit correcțio ſedi mali: vicez deſtituto cult⁹ diuini. eo q̄ miſtris templi non dabant necessaria ſed ſubtrabebant: & hoc eſt quod dī. **o** Et cognoui qm̄ partes leuitarum ſibi tebite. p ministerio templi.

**n** Non fuiffent eis date: quia eliſib⁹ ſummuſ ſacerdos pmi⁹ motuſ et thobie gentiliſ monitione: pmi⁹ ppter cu piditatē talia ſibi retinebat. **o** Et fugiſſet vnuſq̄ſq̄ querens ſibi victū extra bieruſalem.

**p** Et egi cauſam aduersus magistratus. i. ſummuſ ſacer dotem & alios principaleſ ſibi affiſtentę. **q** Et dixi. quare tereliq⁹ domum dei. associauit ſe illis in crimi ne: q̄uis eſſet iuocens: vt melius inclinaret eos ad correctionem. **r** Et cōgregauit eos. ſciliſ ſet leuitas & miſtris qui recesserant. **s** Et ſeci eos ſtare in stationi bus ſuis. i. in officiis templi. **t** Et omniſ iuda appor tavit decimā. ad ſuſtentationē eorum. **u** Et coſtitui muſ ſuper horrea ſelemiaz tc. id eſt homines fideles ad cuſtodiendum talia: & ad miſtrādū miſtris templi.

# Liber S

**S**ed Memeto mei  
de⁹ p̄ hoc. hoc dicit  
necias: q̄t illa fa-  
ciebat nōm̄ fāu o-  
ré bñanō s̄. pp̄ bo-  
norē diuinum. **b**  
**I**n die⁹ illis Dic

**I**n diebus illis dicitur  
pote poteretur correc-  
terem mali vicem vi-  
olationis sabbatii:  
qui iudei faciebat o-  
pera futilia: quod no-  
tare cum dicitur. **E**t Eli-  
di in iuda calcantes  
torcularia in sabbati-  
to tecum et quod cum genti-  
libet faciebat peccatum  
emptionis et vendi-  
tionis: quod nota est eis  
dicitur. **E**t tunc qui  
erant gentiles. Da-  
bitauerunt in ea in-  
ferentes pisces tecum.  
**E**t obiurgauit  
optimates iuda. qui  
impli regebat: eo quod  
falsa punitibant.

**¶** *Imperio regere auctoritate pmittebant.*

**F**uqđ nō bec  
fēcerūt pres nr̄i. q.  
d. sīc: t p̄p̄ hoc fūe  
rūt in captiuitatez  
ducti t ciuitas isra  
destructa est. p̄p̄ h  
neemias apposuit  
remediu: io seq̄tur  
**S**icut ē aut cū  
quāsi sunt porte. in  
beb̄eo br. t factuz  
est cū m̄nibus fūt

Beorod br. tractus  
est cu ymbrassent  
porte. i. qz dies ad-  
usciscet: tunc  
incipie sabbatii. si  
idecedit: qz tunc por-  
te debent qescere ab  
ingressu mercatuum  
ideo seq. 109

**Et diri. s. claudite  
ianuas: ita q̄ mer-  
catores nō possint  
intrare ciuitatē ad  
exercēdū talē mer-  
cationē in die sab-  
bati: tñ non fueunt  
oīno correcți p̄ hoc  
ideo subdiē.**

ideo subdidit.  
Et manserunt hego-  
ciatores et yen. 7c.  
ad quos eribat iudei  
emetes ab eis. 9 i  
Et ostestat suu eos  
eis cominando. 10

eis cominando. io  
seq̄t. b Siboc  
fecerit in manu mitt-

**D**icitur  
feceritis m̄ annī mittā-  
dū. cetera patet. **L**  
ctio q̄rti malī qđ erat  
deut. vii. 2. xxii. 2. boc  
vt. azotidas. 2 iste era-  
līj eō p̄ ex media pte lo-  
bāt. **J**o Et nescieba-  
q̄r m̄ f̄es plus loquūt̄ c̄-  
iurgauī eos. s. p̄f̄es eō  
lediri. malū eis īm̄p̄cā-  
cidi. flagellendo aliq̄s

et sadoch scribā: et sadaīā d  
levitis: et iūx̄ eos anā filiū  
zachur filiū mathaīe. qm̄ fi  
deles p̄probati s̄t: et ip̄is cre  
dite sup̄ p̄tes fr̄m̄ suoꝝ. me  
mēto mei de<sup>2</sup> me<sup>2</sup> p̄b: et ne  
deleas miserations meas  
q̄s feci in domo tei mei et in  
cerimonīs ei<sup>2</sup>. In die b̄il-  
lis vidi iuda calcātes tor-  
cularia in labbo: portātes  
aceruos: et onerātes sup̄ assi-  
nos vīnū et vīnas et sic<sup>2</sup> et oē  
onus et inferētes in ierlm̄ die  
sabbati. Et p̄testat<sup>2</sup> suz eos  
et i die q̄ vēdē licēt vēderēt  
Et tyri hitauerēt i ea iferē-  
tes pilces et oīa venalia. Et  
vēdebāt i sabbati filiū iu-  
da et ierlm̄. Et obiurgauj<sup>2</sup>  
optimates iuda et dixi eis.  
Que ē h̄ res mala quā vos  
facitis et p̄phanatis diē sab-  
bati. Nunq̄d nō h̄ fecerūt  
p̄es nr̄i: et addurit de<sup>2</sup> nr̄ su-  
per nos oē in alū b̄: et sup̄ ci-  
uitatē hāc. Et vos additis  
iracūdiā sup̄ isrl̄: violando  
sabbatū. Factū est aut̄ cū  
hevissent porte hierlm̄ die  
sabbati dixi. Et clauerūt ia-  
nuas: et p̄cepīt non agirēt  
reas usq; p̄ sabbm̄. et de pue-  
ris meis p̄stitui sup̄ portas  
et null<sup>2</sup> inferret on<sup>2</sup> die sab-  
bati. Et māserēt negotiato-  
res et vēdetes vniuersapen-  
ia foris ierlm̄: seū et bis<sup>2</sup> et cō-  
restatus suz eos: et dixi eis.  
Quare manet ex aduerso  
nuri: Biscōs h̄ feceritis  
manū mittā in vos: itaq; ex  
pe illo nō venerūt i labbo  
ixiq; leuit̄ ut mūdarēt: et  
veniret ad custodiēdas pō

tas et sacrificanda die sabbati.  
Et propter hunc memento mei deus: et per me misericordia tua. Et in diebus illis vidi inde eos duces uxores azotidas amonitidas et moabitidas. Et filii eorum ex media preloquebatur azotice et nesciebat loqui in daice. et loquebatur iuxta linguam populi et populi. Et obiurgavi eos et maledixi. Et cecidi ex eis viros et decaluviae eos: et adiurauit in deo ut non darent filias suas filiis eorum: et non acciperent de filiabus eorum filiis suis: et si bimeti ipsi dicentes: Numquid non in huic inse modi re peccauit salomon rex israel. Et certe in genito multis fuerat rex sibilis ei: et dilectus deus suo erat et posuit eum regem super omnem israel. Et ipsum dominum duxerunt ad peccatum mulieres alienigenae. Numquid et nos inobedientes faciemus oem malum grande hoc ut purificemur deo nostro et ducamus uxores pigrinas. De filiis autem iocade filiis eiuslibet sacerdotis magni: gener erat sanaballath orontis quem fugauit a me. Recordare domine de me a duersu eos quod polluit sacerdotium: in se sacerdotale et leviticum. Igite mudani eos ab oibz alienigenis: et constitui ordines sacerdotum et levitarum in unumque eis in ministerio suo. et in oblatone lignorum in templo substitutis et in primis. Admeteo mei de me ibo num agmen.

**Explicit liber Neemie.**

ad terrores alio  
rum. **T**ragit mūdāni eos ab oib' alienigenis. s. mu-  
lieribus separando. **L**et cōstitui or. sacerdotū tle-  
uitar. sicut disposuit rex dauid. l. palyp. xxiiii. 2. xv.  
**E**t in oblatione lignoꝝ. i. in oppositione lignoꝝ ad  
nutriendū ignē. ingiter in altari holocaustoꝝ qđ de-  
bebat fieri a sacerdotibus p' vices sibi succedēdo.  
**M**emento mei deus. post oia opa bona pdicta si-  
deleter t' deuote se suo creatoꝝ recomendat. **C**ui ē be-  
noꝝ t' gloria in secula seculoꝝ amen.

**Explicit postilla Thico de lyra sup libri Heemie.**